

Zimekusanywa na Ofisi ya Mawasiliano Makao Makuu ya Kibahá'i ya Ulimwengu

Mei 2019

Idhini ya Wazazi kwa ajili ya Ndoa ya Kibaha'i

(Dondoo zilizoteuliwa kutoka katika Maandiko ya Kibahá'í na kwa Mawasiliano yaliyofanywa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu na kwa niaba yake)

> Zimekusanywa na Ofisi ya Mawasiliano Makao Makuu ya Kibahá'i ya Ulimwengu

> > Mei 2019

Idhini ya Wazazi kwa ajili ya Ndoa ya Kibaha'i

Kijitabu hiki kimetafsiriwa na Kamati ya Kitaifa ya Tafsiri ya Baraza la Kiroho la Kitaifa la Wabaha'i wa Tanzania

Na kuchapishwa na Kamati ya Vitabu, Uchapishaji na Usambazaji ya Baraza la Kiroho la Kitaifa la Wabaha'i wa Tanzania S.L.P. 585, Makongo Juu, Dar es Salaam, Tanzania.

Simu: +255-685 637 422
Barua Pepe: secretariat@bahai.or.tz.
literature@bahai.or.tz

Uhakiki wa Tafsiri ya Kiswahili na:

Kamati ya Uhakiki wa Tafsiri ya Kiswahili ya Baraza la Kiroho la Kitaifa la Wabaha'i wa Tanzania

Toleo la Kwanza: 2020

© Baraza la Kiroho la Kitaifa la Wabaha'i wa Tanzania

Yaliyomo

U	ŀ
Sehemu A: Barua Teule Zilizoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu	-
Sehemu B: Dondoo kutoka Maandiko ya Kibahá'í na Mawasiliano yaliyofanywa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu na kwa niaba yake	)
Kusudi na Maana ya Idhini ya Wazazi kwa ajili ya Ndoa ya Kibahá'i13	,
2. Muonekano wa jumla na Matumizi ya Sheria ya Idhini16	
3. Kutambua Nani ni Mzazi na Ni nini Kinachounda Idhini29	)
4. Mazingira ambamo Idhini husamehewa au Haihitajiki41	
5. Mchakato wa kuamua ikiwa idhini husamehewa au haihitajiki	
6. Kumwendea mzazi kuhusiana na idhini na kukubaliana na kutoridhia kwake	
7. Ukiukaji wa Sheria ya Idhini na Uondolewaji wa Upendeleo wa Kiutawala	,

SEHEMU A:

BARUA TEULE ZILIZO ANDIKWA KWA NIABA YA NYUMBA YA HAKI YA ULIMWENGU

[Kwa muumini binafsi]

Rafiki Mpendwa wa Kibahá'i

Barua yako ya hivi karibuni iliyouliza kuhusu idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa imeyafikia Makao Makuu ya Ulimwengu..., na kwa kuwa umeonyesha umuhimu wa kujibiwa haraka, Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imeliomba, kwa njia ya barua pepe, Baraza la Kiroho la Kitaifa la...likujulishe kwamba bila kujali umri wa mwanaume na mwanamke wanaotarajia kuoana, idhini ya wazazi inahitajika. Nyumba ya Haki imetuagiza tukutumie maelezo ya ziada yafuatayo kwa ajili ya uangazio wako juu ya hitaji hili.

Bahá'u'lláh ameandika katika Kitáb-i-Aqdas:

Imeandikwa katika Bayán kwamba ndoa hutegemea juu ya idhini ya pande zote mbili.Tukitamani kuanzisha upendo, upatano na umoja kati ya watumishi wetu, tumeifanya iwe sharti, mara baada ya nia ya wawili hao kujuliakana, kutegemea ruhusa ya wazazi, ili kwamba uadui na chuki visije vikaibuka miongoni mwao; na katika hili bado tunamakusudia mengine

Nukuu tatu zifuatazo zinatokana na barua zilizoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi:

Kuhusiana na idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa: hii huhitajika kabla na pia baada ya mwanaume au mwanamke amefikia umri wa miaka ishirini na moja. Pia inahitajika kwa tukio la pili la ndoa, baada ya kuvunjika kwa ndoa ya kwanza iwe kupitia kifo au talaka.

Idhini ya wazazi pia ni sharti la msingi bila kujali kama wazazi ni Wabahá'í au la, kama ni marafiki au wapinzani wa Hoja...

(Barua ya 10 Oktoba 1936 kwa muumini binafsi)

Uhalali wa ndoa ya Kibahá'í unategemea juu ya idhini huru na kamili ya wazazi

wote wanne. Uhuru wa wazazi katika zoezi la haki hii hauna mipaka na hauna masharti. Wanaweza kukataa kutoa idhini yao kwa sababu yoyote ile, na wanawajibika kwa uamuzi huo kwa Mungu pekee.

(Barua ya 19 Machi 1938 kwa muumini binafsi)

... Sheria hii kuu Yeye [Bahá'u'lláh] ameiandika ili kuimarisha mfumo wa kijamii, kufuma karibu zaidi vifungo vya kaya, kuweka shukrani na heshima yakini katika mioyo ya watoto kwa ajili ya wale ambao wamewapa uhai na kuzituma roho zao kwenye safari ya milele kumuelekea Muumba...

(Barua ya 25 Oktoba 1947 kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa)

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu iliandika yafuatayo kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa mnamo tarehe 4 Disemba 1963:

... hii ni sheria ya umuhimu mkubwa inayoathiri misingi yenyewe ya jamii ya binadamu...katika Imani ya Kibahá'í masuala ya kiroho na ya kiutawala yanakamilishana na...sheria za kijamii za Imani zinabidi kama vile sheria takatifu za kiroho.

Tarehe 4 Juni 1986 Nyumba ya Haki ilituagiza kumwandikia mtu asiye Mbahá'i ambaye alikuwa amehoji sheria ya ndoa. Dondoo ifuatayo kutoka katika barua hiyo inaweza kuwa ya msaada kwenu:

Sheria hizi zinaweza kuonekana kali mno kwako, lakini kwa Mbahá'í, ndoa ni ya umuhimu mkubwa sana kwani familia ni asasi ya msingi wa jamii, na Mbahá'í huzichukulia sheria za Bahá'u'lláh kama "taa" za "majaliwa ya upendo" wa Mungu na njia ambayo kwayo mtu hufikia ubora wa hali ya juu kabisa, maendeleo yake ya kweli, ushindi wake wa mwisho" na "furaha yake kuu ya milele."

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu inatumaini sherehe yenu ya ndoa inaweza kuendelea bila tatizo, na inawahakikishieni sala zake kwe==nye Makaburi Matakatifu kwa ajili ya furaha ya wahusika wote.

Pamoja na salamu za upendo wa Kibahá'í,

Kwa niaba ya Idara ya Uandishi

[Kwa muumini binafsi]

Rafiki Mpendwa wa Kibahá'i

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepokea barua yako ya... ukiomba msaada juu ya namna ya kuelezea sheria ya Kibahá'í ya idhini ya wazazi kwa msichana asiye Mbahá'i unayetaka kumuoa...

Kama ujuavyo bila shaka, kuingia katika ndoa ni hatua ambayo ina maana kubwa mno kwa mlolongo mzima watu zaidi ya wanandoa wenyewe, kwa maisha haya na yale yajayo. Sheria za Imani zimewekwa kwenye misingi thabiti kabisa, na kuzitii siyo tu ni muhimu kwa ajili ya maendeleo sahihi ya jamii, lakini pia kwa ajili ya ufikiaji wa furaha ya kweli ya mtu. Sheria za ndoa ya Kibahá'í zinafaa kwa ajili ya ukuzaji wa umoja na upatano wa familia. Bahá'u'lláh ameeleza katika *Kitáb-i-Aqdas* (ukurasa wa 65) kwamba:

Imeandikwa katika Bayán kwamba ndoa hutegemea juu ya idhini ya pande zote mbili. Tukitamani kuanzisha upendo, upatano na umoja kati ya watumishi wetu, tumeifanya iwe sharti, mara baada ya nia ya wawili hao kujuliakana, kutegemea ruhusa ya wazazi, ili kwamba uadui na chuki visije vikaibuka miongoni mwao; na katika hili bado tunamakusudia mengine. Hivyo ndivyo amri Yetu ilivyo amriwa.

Wakati Idara ya Utafiti ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu, hadi leo, haijaweza kutoa fasiri ya kimamlaka ya kifungu hiki maalum katika Kitáb-i-Aqdas, dondoo ifuatayo kutoka barua ya tarehe 25 Oktoba 1947,

iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi kwenda kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa, inatoa idadi ya umaizi ufaao kwenye umuhimu wa kiroho na kijamii wa sheria ya idhini ya wazazi. Barua hii inaeleza:

Bahá'u'lláh ameeleza wazi idhini ya wazazi wote walio hai inahitajika kwa ajili ya ndoa ya Kibahá'í. Hii inamaanisha aidha wazazi wawe ni Wabahá'i au siyo Wabahá'i, wametalikiana kwa miaka au hapana. Sheria hii kuu Yeve ameiandika ili kuimarisha mfumo wa kijamii. kufuma karibu zaidi vifungo vya kaya, kuweka shukrani na heshima yakini katika mioyo ya watoto kwa ajili ya wale ambao wamewapa uhai na kuzituma roho zao kwenye safari va milele kumuelekea Muumba wao. Sisi Wabahá'í lazima tutambue kwamba kwa jamii ya leo mchakato kama huo ulio kinyume unaendelea: vijana wadogo hawajali kabisa kabisa matakwa ya wazazi wao, talaka huchukuliwa kama haki ya kawaida, na hupatikana kwa visingizio rahisi na visivyotetewa na vibaya kabisa. Watu waliotengana, hususani kama mmoja wapo amekuwa ndivo mlezi kamili wa watoto, wanaridhia kabisa kudhalilisha umuhimu wa mwenzi katika ndoa ingawa anawajibika kama mzazi kuwaleta watoto hapa duniani. Wabahá'i lazima, kwa kupitia utiifu thabiti wa sheria na mafundisho ya Kibahá'i, wapigane na nguvu hizi haribifu ambazo zinaharibu kwa haraka sana maisha ya nyumbani na uzuri wa mahusiano ya familia, na kubomoa muundo wa maadili ya jamii.

Pia ungependa kumuelezea rafiki yako kwamba cha muhimu kabisa kwenye mchakato wa kuweka katika vitendo sheria za kiroho ni utii thabiti kwa Sheria ya Mungu. Kwa Mbahá'í, ndoa ni ya umuhimu mkubwa sana kwani familia ndio msingi wa asasi ya jamii na huzichukulia sheria za

Bahá'u'lláh kama "taa" za "majaliwa ya upendo" wa Mungu na njia ambayo kwayo mtu hufikia "ubora wa hali ya juu kabisa, maendeleo yake ya kweli, ushindi wake wa mwisho" na "furaha yake kuu ya milele."

Uwe na hakika juu ya sala za Nyumba ya Haki katika Makaburi Matakatifu kwa niaba yako na rafiki yako, kama ulivyoomba.

> Pamoja na salamu za upendo wa Kibahá'í, Kwa niaba ya Idara ya Uandishi

Baraza la Kiroho la Kitaifa la Wabahá'i wa ...

Marafiki Wapendwa Wabahá'i,

Kuhusu baruapepe yenu ya..., Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepata fursa kupitia masuala yanayohusiana na maombi ya hitaji la idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa, na imetuomba kujibu kama ifuatavyo.

Akiweka masharti ya sheria Yake ya ndoa, Bahá'u'lláh alijumuisha hitaji la idhini ya wazazi. Yeye husema:

Imeandikwa katika Bayán kwamba ndoa hutegemea juu ya idhini ya pande zote mbili. Tukitamani kuanzisha upendo, upatano na umoja kati ya watumishi wetu, tumeifanya iwe sharti, mara baada ya nia ya wawili hao kujuliakana, kutegemea ruhusa ya wazazi, ili kwamba uadui na chuki visije vikaibuka miongoni mwao; na katika hili bado tunamakusudi mengine. Hivyo ndivyo amri Yetu ilivyo amriwa

Dhamira ya hitaji hili inafafanuliwa zaidi katika barua iliyoandikwa kwa niaba ya Mlinzi.

Bahá'u'lláh ameeleza wazi idhini ya wazazi wote walio hai inahitajika kwa ajili ya ndoa ya Kibahá'í. Hii inamaanisha aidha wazazi wawe ni Wabahá'i au siyo Wabahá'i, wametalikiana kwa miaka au hapana. Sheria hii kuu Yeye ameiandika ili kuimarisha mfumo wa kijamii, kufuma karibu zaidi vifungo vya kaya, kuweka shukrani na heshima yakini katika mioyo ya watoto kwa ajili ya wale ambao wamewapa uhai na kuzituma roho zao kwenye safari ya milele kumuelekea Muumba wao.

Hata hivyo, katika barua ya 15 Novemba 1940 kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa la Uajemi iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi, maelezo yafuatayo yalitolewa.

... katika baadhi ya mazingira inaruhusiwa chini ya sheria ya Mungu aidha kwa wazazi au kwa watoto kumkana mwingine, kumnyima mwingine haki fulani, kuvunja vifundo vya kifamilia na kukataa majukumu yao. Hata hivyo, sheria hiyo inatakiwa kuamuriwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu.

Nyumba ya Haki imehitimisha kwamba huu ni wakati muafaka kuelezea zaidi mlolongo wa mazingira ambamo mtoto anaweza kuomba kuwa huru kutokana na hitaji la kupata idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa. Maeneo matatu yameainishwa kuhusiana na hili.

Kwanza, mtoto anaweza kuruhusiwa kuoa bila kuomba idhini ya mtu ambaye alikataa ubaba na kamwe hakuchukua wajibu wa uzazi. Ndoa pia inaruhusiwa bila kuomba idhini ya mzazi ambaye alimtelekeza mtoto tangu uchanga. Zaidi ya hayo, mtoto aliyezaliwa kama matokeo ya ubakaji halazimiki kuomba idhini ya mwanaume mhalifu

Pili, idhini ya mzazi haihitajiki ikiwa mwanaume au mwanamke amechumbiwa, au alikula njama, katika udhalilishaji wa kingono au kimwili wa mtoto. Matumizi ya uamuzi huu yatahitaji uchunguzi wa makini na hekima kwa upande wa asasi za Kibahá'í zinazowajibika. Wakati aina nyingi za utendewaji wa mtoto zinaweza kufikiriwa siyo haki au za kikatili, asasi haziwezi kupunguza kiwango kwa ajili ya kuelezea au kuchunguza udhalilishaji, isije ikawa wazazi wakanyimwa kirahisi mno haki yao ya kutoa idhini. Wazazi huenda wakapotoka na wanaweza kupita kiasi katika matumizi ya nguvu ya kimwili au maneno ya adhabu. Katika umri unaotegemea ruhusa, nidhamu kali au tabia va ushurutishaji inaweza kuonwa kama aina va unyanyasaji, hata kwa baadhi ya wanasaikolojia. Zaidi ya hayo, kama mtu ataona haiwezekani kubadili uamuzi wa mzazi asiyetaka kutoa idhini, anaweza kushawishika kuzuia hitaji kwa kukuza tabia ya mzazi ya siku za nyuma ili kufanya ionekane kama unyanyasaji. Hata hivyo, siyo haki kumhitaji muathirika wa unyanyasaji kurejesha mahusiano na, au kujisalimisha kwenye matakwa ya, mnyanyasaji. Ili kumnyima mzazi haki ya kutoa idhini, Baraza sharti lijiridhishe kwamba unyanyasaji kwa kweli ulitokea. Kuhusiana na hili, linaweza kuona ni muhimu kutafuta ushirikiano kutoka kwa mashahidi waaminifu au mawazo ya wataalam waliobobea.

Hatimaye, haki ya mzazi kutoa idhini inaweza kuondolewa ikiwa anataka kutumia hitaji la kutoa idhini katika namna ambayo hudidimiza moyo na dhamira ya sheria au kuzuia haki ya mtu kama muamini wa Bahá'u'lláh kuoa kufuatana na maagizo ya sheria ya Kibahá'i. kwa mfano, 'Abdu'l-Bahá husema, "Ama kuhusu suala

linalohusiana na ndoa chini ya Sheria ya Mungu: kwanza lazima umchague yule ambaye anakupendeza, na kisha suala hili linategemea idhini ya baba na mama." Bado, katika baadhi ya mazingira, mzazi amekataa kutoa idhini ili kumnyima mtoto haki ya kuchagua na kumlazimisha mtoto kumuoa mtu aliyechaguliwa na mzazi. Katika mazingira mengine, mzazi amemkatalia idhini ili kujaribu kumzuia mtoto kumuoa yeyote yule.

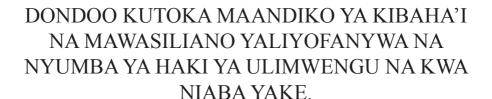
Pia mzazi hukiuka moyo wa sheria ya ndoa ikiwa anatumia hitaji la idhini kuweka udhibiti usioweza kuthibitishwa juu ya mambo ambayo hayahusiani na ndoa itarajiwayo. Mfano wa kosa hili ni mzazi ambaye hutishia kuzuia idhini kama njia ya kutengeneza tabia ya mtoto ili kuleta mfarakano kati ya mtoto na mzazi mwingine. Mfano mwingine ni mzazi ambaye hutumia vibaya sheria ili kujipatia manufaa ya kifedha au makubaliano mengine kutoka kwa mtoto au mzazi mwingine wa mtoto.

Ni muhimu kwa Baraza kutofautisha ukiukwaji kama huo wa moyo wa sheria kutoka sababu ambazo mzazi anaweza kuwa nazo kwa ajili ya kukatalia idhini ya ndoa katika mazingira maalum. Wazazi wana kiwango kipana cha wigo wa kutambua jinsi gani wanachagua kutimiza majukumu yao. Maadam moyo wa sheria haukiukwi wanaweza kukatalia idhini, na hitimisho lao lina nguvu kisheria, hata kama inaonekana kwa watoto au wengine kwamba hawawajibiki au wanaonyesha chuki. Hatimaye, wazazi wanawajibika mbele ya Mungu kwa maamuzi yao.

Pale mambo yanayohusu mojawapo ya hali zilizojadiliwa hapo juu yanapoibuka, Baraza la Kiroho la Mahali linapaswa liyakinishe mambo yote yanayohusiana kweli na kupeleka suala hilo kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa kwa ajili ya kuliangalia. Mnapaswa mtumie uangalifu msije mkabatilisha mno haki za wazazi; hata hivyo, wakati watoto wana wajibu wa kutii sheria ya Kibahá'i ya ndoa, pia wana haki ya kulindwa kutokana na kukithiri kwa mambo yaliyotwishwa na wazazi ambayo hukiuka moyo na dhamira ya sheria hiyo. Ikiwa hali maalum hujitokeza ambayo kwayo hakuna suluhu ya wazi inayoonekana, mnapaswa kulipeleka suala hili kwa Nyumba ya Haki.

Pamoja na salamu za upendo wa Kibahá'í, Idara ya Uandishi

SEHEMU B:

1. Kusudi na Maana ya Idhini ya Wazazi kwa ajili ya Ndoa ya Kibahá'i

Imeandikwa katika Bayán kwamba ndoa hutegemea juu ya idhini ya pande zote mbili. Tukitamani kuanzisha upendo, upatano na umoja kati ya watumishi wetu, tumeifanya iwe sharti, mara baada ya nia ya wawili hao kujuliakana, kutegemea ruhusa ya wazazi, ili kwamba uadui na chuki visije vikaibuka miongoni mwao; na katika hili bado tunamakusudi mengine. Hivyo ndivyo amri Yetu ilivyo amriwa.

(Bahá'u'lláh, Kitáb-i-Aqdas, kifungu cha 65)

Bahá'u'lláh kwa hakika anasema kwamba idhini ya wazazi lazima ipatikane kabla ya ndoa kuruhusiwa, na kwamba hilo bila shaka ni jambo la busara kuu. Hii angalau itawazuia vijana kuoana bila kufikiria kwa kina suala zima.

[1]

(Kutoka barua ya tarehe 29 Mei 1929 iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi kwa waumini binafsi wawili) [2]

Nyumba ya Haki inaelewa kutoka kile ulichoandika kwamba kijana wa kiume ambaye wewe unataka kufunga naye ndoa alikasirishwa sana na mahitaji ya Kibahá'í ya kupata idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa na kwamba, ingawa yeye anaiheshimu Imani, anaiona sheria hii kama kanuni tu ya kiutawala. Pengine ingemsaidia kama wewe ungemweleza kuwa, kama vile unavyotaka kufunga naye ndoa, wewe unakubali kwamba yeye siyo Mbahá'í na atavitazama baadhi ya vitu tofauti kutoka unavyoviona wewe mwenyewe, kwa hiyo, wakati wa kutamani kufunga ndoa na wewe, yeye lazima akubali ukweli kwanba wewe ni Mbahá'í na unachukulia kama wajibu mtakatifu baadhi ya vitu ambavyo pengine yeye havioni kuwa vinahitajika. Mojawapo ya hivi ni kwamba wewe huwezi kukubali kufunga naye ndoa isipokuwa kama wewe una idhini ya wazazi wake pia na wa kwako. Kwa maneno mengine, wewe hausemi kuwa

yeye hana haki kumchagua anayetaka kumuoa, bali kwamba kama yeye anataka kufunga ndoa na wewe, wewe lazima ujue kuwa wazazi wake wametoa idhini kwa ajili ya ndoa.

(Kutoka barua ya tarehe 14 Julai 1982 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [3]

Kama ujuavyo bila shaka, kuingia katika ndoa ni hatua ambayo ina maana kubwa mno kwa mlolongo mzima wa watu zaidi ya wanandoa wenyewe, kwa maisha haya na yale yajayo. Sheria za Imani zimewekwa kwenye misingi thabiti kabisa, na kuzitii siyo tu ni muhimu kwa ajili ya maendeleo sahihi ya jamii, lakini pia kwa ajili ya ufikiaji wa furaha ya kweli ya mtu. Sheria za ndoa ya Kibahá'í zinafaa kwa ajili ya ukuzaji wa umoja na upatano wa familia. Bahá'u'lláh ameeleza katika *Kitáb-i-Aqdas* (Kifungu cha 65) kwamba:

Imeandikwa katika Bayán kwamba ndoa hutegemea juu ya idhini ya pande zote mbili. Tukitamani kuanzisha upendo, upatano na umoja kati ya watumishi wetu, tumeifanya iwe sharti, mara baada ya nia ya wawili hao kujuliakana, kutegemea ruhusa ya wazazi, ili kwamba uadui na chuki visije vikaibuka miongoni mwao; na katika hili bado tunamakusudi mengine. Hivyo ndivyo amri Yetu ilivyo amriwa.

Wakati Idara ya Utafiti ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu, hadi leo, haijaweza kutoa fasiri ya kimamlaka ya kifungu hiki maalum katika Kitáb-i-Aqdas, dondoo ifuatayo kutoka barua ya tarehe 25 Oktoba 1947, iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi kwenda kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa, inatoa idadi ya umaizi ufaao kwenye umuhimu wa kiroho na kijamii wa sheria ya idhini ya wazazi. Barua hii inaeleza:

Bahá'u'lláh ameeleza wazi idhini ya wazazi wote walio hai inahitajika kwa ajili ya ndoa ya Kibahá'í. Hii inamaanisha aidha

wazazi wawe ni Wabahá'i au siyo Wabahá'i, wametalikiana kwa miaka au hapana. Sheria hii kuu Yeye ameiandika ili kuimarisha mfumo wa kijamii, kufuma karibu zaidi vifungo vya kaya, kuweka shukrani na heshima yakini katika mioyo ya watoto kwa ajili ya wale ambao wamewapa uhai na kuzituma roho zao kwenye safari ya milele kumuelekea Muumba wao. Sisi Wabahá'í lazima tutambue kwamba kwa jamii ya leo mchakato kama huo ulio kinyume unaendelea: vijana wadogo hawajali kabisa kabisa matakwa ya wazazi wao, talaka huchukuliwa kama haki ya kawaida, na hupatikana kwa visingizio rahisi na visivyotetewa na vibaya kabisa. Watu waliotengana, hususani kama mmojawapo amekuwa ndiyo mlezi kamili wa watoto, wanaridhia kabisa kudhalilisha umuhimu wa mwenzi katika ndoa ingawa anawajibika kama mzazi kuwaleta watoto hapa duniani. Wabahá'i lazima, kwa kupitia utiifu thabiti wa sheria na mafundisho ya Kibahá'i, wapigane na nguvu hizi haribifu ambazo zinaharibu kwa haraka sana maisha ya nyumbani na uzuri wa mahusiano ya familia, na kubomoa muundo wa maadili ya jamii.

Pia ungependa kumuelezea rafiki yako kwamba cha muhimu kabisa kwenye mchakato wa kuweka katika vitendo sheria za kiroho ni utii thabiti kwa Sheria ya Mungu. Kwa Mbahá'í, ndoa ni ya umuhimu mkubwa sana kwani familia ndio msingi wa asasi ya jamii na huzichukulia sheria za Bahá'u'lláh kama "taa" za "majaliwa ya upendo" wa Mungu na njia ambayo kwayo mtu hufikia "ubora wa hali ya juu kabisa, maendeleo yake ya kweli, ushindi wake wa mwisho" na "furaha yake kuu ya milele."

(Kutoka barua ya tarehe 26 June 2002 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [4]

2. Muonekano wa jumla na Matumizi ya Sheria ya Idhini

Ndoa imewekewa sharti la idhini ya Wazazi wa pande zote mbili za ndoa, na katika suala hili haitofautishi kama bibi harusi ni bikira au vinginevyo.

(Bahá'u'lláh, Kitáb-i-Aqdas:Kitabu Kitakatifu Kabisa, "Maswali na Majibu," namba 13) [5]

Na kwa swali kuhusu ndoa chini ya sheria ya Mungu: kwanza wewe unapaswa kumchagua mtu anayekupendeza, na halafu suala hilo litategemea idhini ya baba na mama. Kabla hujachagua, wao hawana haki ya kuingilia.

(Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá, sehemu ya 85) [6]

Baadhi ya sheria, kama vile kufunga, sala za faradhi, idhini ya wazazi kabla ya ndoa, kuepukana na unywaji wa vinywaji vinavyolewesha, kuwa na mwenzi mmoja, lazima ichukuliwe na waumini wote kama zile zinazotakiwa kutumika kote ulimwenguni na za lazima kutumika katika wakati huu.

(Kutoka barua ya tarehe 11 Agosti 1935 iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [7]

Kuhusu idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa: hii inahitajika kabla na pia baada ya mwanaume au mwanamke kufikisha umri wa miaka ishirini na moja. Pia inahitajika katika tukio la ndoa ya pili, baada ya ndoa ya kwanza kuisha, iwe kupitia kifo au kupitia talaka.

Idhini ya wazazi pia ni jukumu linalofunga bila kujali kama wazazi ni Wabahá'í au la, kama ni rafiki wa Hoja au wanaipinga. Kama wazazi wote wawili wamefariki, idhini ya mlezi haihitajiki.

(Kutoka barua ya tarehe 10 Oktoba 1936 iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi kwa muumini binafsi) [8]

... Mlinzi anahisi ulazima wa kuwamakinisha kuwa uhalali wa ndoa ya Kibahá'í umewekwa juu ya idhini ya pande mbili na wazazi wao tu. Kwa hiyo kama wanafamilia wengine wakionesha kutopendezwa au pingamizi kwa muungano wa dada yako pamoja na Bw. ..., mapingamizi yao hayawezi kwa hali yoyote kuiharamisha. Idhini ya wazazi wako ingetosha, hata kama wengine wote katika familia wangeipinga kabisa.

(Kutoka barua ya tarehe 31 Machi 1937 iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi kwa waumini wawili) [9]

Uhalali wa ndoa ya Kibahá'í unategemea juu ya idhini huru na kamili ya wazazi wote wanne. Uhuru wa wazazi katika kutumia haki yao hii hauna vizuizi na masharti. Wanaweza kukataa kutoa idhini yao kwa sababu yoyote ile, na wanawajibika kwa uamuzi wao kwa Mungu pekee.

(Kutoka barua ya tarehe 19 Machi 1938 iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi kwa muumini binafsi) [10]

Wabahá'í lazima wapate idhini ya wazazi wao kwa ajili ya ndoa yao bila kujali umri wao au ule wa wazazi wao, kwa vile Bahá'u'lláh hajatoa maelekezo mengineyo juu ya sheria Yake.

(Kutoka barua ya tarehe 28 Septemba 1941 iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi kwa muumini binafsi) [11]

Wala hakuna chochote kingine katika Maandiko kinachokataza ndoa kati ya watu wenye tofauti kubwa ya umri. Sheria pekee inayotumika ya Kitáb-i-Aqdas ni ile inayotoa umri wa chini kabisa unaoruhusu ndoa. Licha ya hilo, kama mzazi mmoja au zaidi wakikataa ndoa hiyo kwa sababu ya umri wa pande mbili na kuzuia idhini kwa misingi hiyo, hii ni haki yao.

(Kutoka barua ya tarehe 22 May 1973 iliyoandikwa by Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [12]

Kuhusu ..., Baraza lenu lilikubali kutokujua kwake sheria ya Kibahá'í kama kisingizio cha kutofanya sherehe ya Kibahá'í. Baada ya kumsamehe, iliwapasa mmchukulie kama mtu aliyefunga ndoa kabla ya kuwa Mbahá'í. Siyo tu sherehe ya Kibahá'í haihitajiki katika hali kama hiyo; siyo sawa kuwa na sherehe ya Kibahá'í hata kama pande mbili zikiomba ifanyike. Hivyo, kama Baraza lenu lingekuwa limeelewa kanuni iliyotajwa hapo juu, isingekuwepo haja ya kuwaomba fomu ya idhini ya wazazi kuwekewa saini.

(Kutoka barua ya tarehe 29 Februari 1976 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [13]

... Wakati wazazi wangeweza kutafuta ushauri wa Baraza kuhusu kama wao wanapaswa kutoa idhini kwa ajili ya ndoa ya watoto wao na Baraza lingeweza kutoa ushauri kama huo, uamuzi unabaki mikononi mwa wazazi na Baraza haliwezi kuchukua jukumu hilo.

(Kutoka barua ya tarehe 5 Aprili 1979 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [14]

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepokea barua yako ... ya kuomba tamko la sera kuhusu ruhusa kwa watu wasio Wabahá'í kufunga ndoa ya Kibahá'í.

Tumeombwa kukuambia kuwa kutokana na msimamo wa Kibahá'í inaruhusiwa kwa ajili ya watu wasio Wabahá'í kufanya sherehe ya Kibahá'í ilimradi vigezo vyote vya sheria ya Kibahá'í inayoongoza ndoa vimetimizwa, ikijumuisha idhini ya wazazi wote walio hai.

(Kutoka barua ya tarehe 12 Julai 1979 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [15]

Kuhusu matakwa ya Bi ... ya kuolewa, tumeombwa kueleza kwamba wakati haiwezekani kwake kufanya sherehe ya ndoa ya Kibahá'í, kwa kuwa yeye hana haki za kupiga kura, hakuna pingamizi kwake kufunga ndoa mtu asiye ni Mbahá'í katika sherehe ya kiserikali, na kwamba hiki hakiwezi kuwa kikwazo kwa uwezekano wa kurudishiwa haki za kupiga kura katika siku za mbele.

Hata hivyo, ungeweza kumshauri kuwa, kufuatana na maadili ya Imani ingependeza kwake kupata idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa.

(Kutoka barua ya tarehe 2 Agosti 1990 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [16]

Kuhusu shauku ya wenzi ambao, baada ya kuikubali Imani ya Kibahá'í, kuwa wanatamani kufanya ndoa ya Kibahá'í kwa kuwa wao hawakuwahi kufanya sherehe ya kidini, kwa kawaida, ndoa ambazo zimefanywa na pande mbili kabla ya kujiunga kwao katika Imani, zinatambulika kama halali chini ya sheria ya Kibahá'í, na katika hali kama hiyo sherehe ya ndoa ya Kibahá'í ya ziada hairuhusiwi. Hii iko hivyo aidha ndoa ilifungwa chini ya sheria ya serikali au ya kidini au kimila.

Kama wenzi wangetaka, hata hivyo wangeweza, kuamua kuwakaribisha marafiki kwa kusudi la kusali kwa ajili ya kuomba wajaaliwe baraka juu ya muungano wao. Katika hali kama hizi, bila shaka, hitaji la idhini ya wazazi haliwezi kutokea.

(Kutoka barua ya tarehe 29 Oktoba 1990 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [17]

Ingawa Mbahá'í akichagua kutafuta ushauri wa wazazi wake kuhusu chaguo la mwenzi, na ingawa wazazi wa Kibahá'í wanaweza kumpa ushauri kama huo kama wakiombwa, ni wazi kutoka Mafundisho kwamba wazazi hawana haki ya kuingilia katika maamuzi ya chaguo halisi la mwenzi mtarajiwa wa

watoto wao. Kwa hiyo, wakati wa kujadiliana suala la uchumba pamoja na watoto wenu wa kiume, ingekuwa bora kuongelea kwa kiwango cha kanuni bila kuwataja watu.

(Kutoka barua ya tarehe 28 Agosti 1994 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [18]

Sheria ya ndoa ya Kibahá'í inahitaji kwamba watoto lazima wapate idhini ya wazazi wao kabla ya kufunga ndoa, na ni dhahiri kuwa, ni juu ya mzazi kutumia busara ya uamuzi wake.... Mtu bila shaka ana uwezo wa kupima tabia ya watu wengine, na uwezo kama huo unahusiana na jukumu la wazazi la kutoa idhini kwa ajili ya ndoa ya watoto wao.

(Kutoka barua ya tarehe 5 Juni 1996 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [19]

Nyumba ya Haki inaungana na wewe katika maumivu yako na tunaelewa jinsi unavyohisi kuchanganyikiwa. Hata hivyo, ni muhimu kujua kwamba, kama vile mtu ambavyo halazimiki kueleza au kufafanua uchaguzi wake wa mwenzi mtarajiwa, vivyo hivyo wazazi hawafungwi na kutoa maelezo au kuhalalisha sababu za kutoa au kukatalia idhini. Msingi wa idhini kama hiyo ni suala la utambuzi. Hii haina maana ya kusema kuwa idhini ichukuliwe kama jambo la kubahatisha, wala haimaanishi kwamba chuki ziingizwe katika mchakato wa ufanyaji uamuzi wa muumini thabiti. Hata hivyo, inapendekeza kwamba hili si suala rahisi kuamua kama ni sahihi ama kosa, bali ni hali yenye utata inayohusisha siyo tu maamuzi ya haki bali pia matokeo ya hisia kali, na kumuhusisha kila muhusika katika juhudi ya kutumia vigezo na masharti vinavyohitajika kulingana na umaizi bora kabisa kwa wahusika.

(Kutoka barua ya tarehe 4 Agosti 1997 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [20]

Kidogo kimepatikana katika Maandiko ya Kibahá'í kuhusiana na jinsi ambavyo wazazi wanapaswa kutumia wajibu wao, au sababu wanazopaswa kuwa nazo akilini wanapofikia maamuzi yao. Walakini, inaonekana kuwa kwa hali kama hii ni busara kutumia kanuni za kawaida zinazoongoza sifa njema ambazo Mbahá'í anapaswa kujitahidi kuonesha, na majukumu ya wazazi katika kuwalea watoto wao kiujumla.

Nyumba ya Haki inapendekeza kuwa, katika muktadha huu, unapaswa kutambua kwamba ukataaji wa idhini si jambo lisiloweza kubadilika, na kwamba, ikiwa [binti yako] bado atataka kufunga ndoa..., na tena akiomba idhini, una wajibu ule ule kutoa ama kukataa idhini sasa, kama ilivyokuwa safari ya kwanza, na bila shaka ungependa kufikiria kama umejifunza chochote kuhusu mahusiano yao kadri muda ulivyopita, ambacho kingekusababisha kubadilisha uamuzi wako wa mwanzo. Ulifanya uamuzi kwa ajili ya usitawi na furaha ya binti yako, na bado bila shaka ungependa kufanya uamuzi ipasavyo kwaajili ya matokeo kama hayo hayo.

(Kutoka barua ya tarehe 21 Oktoba 1997 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [21] Kwamba ... sasa anajikuta kwa bahati mbaya ni mjamzito kabla ya ndoa yake, kwa uhakika inasikitisha; hata hivyo, haibadilishi ukweli kuwa yeye lazima apate idhini ya baba yake kabla ya kufunga ndoa.

(Kutoka barua ya tarehe 20 Novemba 1997 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [22]

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepokea baruapepe yako ... ambamo unaomba mwongozo kuhusu ombi la Bi ... kwa ajili ya kujiandikisha katika jumui ya Kibahá'í na imetuagiza tukuandikie kwa niaba yake ... ¹

l Barua hii ilitumwa kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa lilioomba muongozo kuhusu kujiandikisha kwa Muiran aliyekuwa akiishi nje ya Iran, ambaye alikuwa amejiunga na Imani na alipenda kufunga ndoa.

Pengine ... ungependa kufikiria ucheleweshaji wa kujiandikisha kwake hadi baada ya ndoa yake. Ni muhimu kuwa Bi ... sharti aelewe kikamilifu mahitaji ya sheria ya Kibahá'í kuhusu ndoa, hususan hitaji la idhini ya wazazi halisi wa pande zote mbili. Barua yako haiko wazi kama mchumba wako ni Mbahá'í, na kama siyo, lazima atambue matatizo yoyote ambayo anaweza kukutana nayo kuhusu ndoa kama angejiandikisha katika Imani kabla ya ndoa.

(Kutoka ujumbe wa tarehe 27 Novemba 1997 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [23]

Ugumu uliopo kwa Nyumba ya Haki ya Ulimwengu katika kushughulikia tatizo lako, umetokana na upande wako kutoelewa kwamba Nyumba ya Haki haiwezi kumwondolea mtu hitaji la idhini ya wazazi wake kwa ajili ya ndoa, kutokana na sababu moja tu kuwa wazazi hawaeleweki, ni wenye tamaa, ubaguzi na kasoro nyingine nyingi, ambazo inasikitisha kuwa wanadamu wengi wanazo.

(Kutoka barua ya tarehe 26 Septemba 2000 iliyoandikwa Kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [24]

Katika barua yako ..., umeomba mwongozo kuhusiana na hali ya wenzi ambao dhahiri hapo walikuwa wamefunga ndoa, chini ya sheria ya Kibahá'í kwa idhini ya wazazi wao; baada ya muda kidogo walitalikiana na sasa wanataka kufunga ndoa tena. Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imetuomba kuwashauri kwamba, katika hali hii, idhini ya wazazi inahitajika.

(Kutoka barua ya tarehe 29 Agosti 2001 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [25] Bila shaka, ni sahihi kabisa, kusema kwamba Imani ya Kibahá'í hutafuta kuendeleza umoja. Hata hivyo, msingi wa umoja huu unapatikana katika utii wa sheria ya Bahá'u'lláh na siyo katika kufikia muafaka na sheria hiyo. Mara nyingi, utii kama huo, katika muda mfupi unaweza kuibua utengano; walakini, tunahakikishiwa kwamba, katika muda mrefu, utiifu wa vigezo vya Sheria ya Kibahá'í ni hitaji la lazima kwa ajili ya umoja wa kudumu.

... jukumu la wazazi la kutoa idhini linatumika bila kujali umri wa watoto. Siyo sahihi kubisha kwamba lazima utoe idhini, hata kama unaamini kwa dhati kwamba wawili hao hawatakuwa sawa pamoja, au kwa misingi ya kwamba wao ni watu wazima waliokomaa.

(Kutoka barua ya tarehe 28 Aprili 2002 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Wabahá'í wenza) [26]

Bi ... anaonekana kuamini kwamba anastahili kusamehewa kutafuta idhini kutoka kwa baba yake kwa ajili ya ndoa yake na Bw. ... juu ya msingi wa maelezo ya Bahá'u'lláh kwenye Kitáb-i-Aqdas kwamba baba ambaye ameshindwa kuwaelimisha wanawe anaweza kuchukuliwa kama amepoteza haki zake za ubaba.

Ni wajibu wa Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kufafanua na kutumia sheria ya Kibahá'í. Kwa sasa, Nyumba ya Haki imesema kwamba watoto wamesamehewa kutafuta idhini ya wazazi katika mazingira ya nadra tu ambayo hapa hayahusiki. Kwa sababu hiyo, Bi. ... anahitaji kupata idhini ya baba yake kabla ya kufunga ndoa ya Kibahá'í.

(Kutoka barua ya tarehe 1 Machi 2005 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [27]

Mojawapo ya kanuni kuu ya Imani, na moja ya majukumu ya msingi aliyopewa kila mtu binafsi katika Kipindi hiki ni kuchunguza ukweli mwenyewe. Hiki ni pengele bora cha haki, "ninachokipenda kabisa kuliko vitu vyote", kama asemavyo Bahá'u'lláh. Matumizi ya kanuni hii na jukumu hili kuhusiana na ndoa ni kwa ajili ya mtu ambaye anajihabarisha kikamilifu juu ya tabia ya mwenzi anayetarajia kufunga naye ndoa. 'Abdu'l-Bahá anaeleza:

Ndoa ya Kibahá'í ni kujifunga kwa pande zote mbili, mmoja kwa mwenzake, na muunganiko wa maafikiano ya akili na moyo. Hata hivyo, kila mmoja lazima afanye uangalifu mkubwa ili awe na ufahamu kamili juu ya tabia ya mwenzake, kwamba agano linalounganisha kati yao liweze kuwa fundo ambalo litadumu milele.

('Abdu'l-Bahá, *Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá*, na. 86)

Ingawa jukumu la msingi kwa ajili ya kufanya hivyo, kwa kawaida ni juu ya watu wawili wanaohusika, wazazi wao wana nafasi muhimu kuhusu suala hili, kwa kuwa lazima waamue kama watatoa idhini yao ama la kwa ajili ya ndoa. Wanaweza kutoa mtazamo tofauti na pengine uliotanzuka zaidi wakati wa kuamua kama mchumba mtarajiwa anafaa kwa ajili ya mtoto wao. Wazazi hutoa au hukatalia idhini yao kwa ajili ya ndoa kwa sababu zao wenyewe, na kuhusu suala hili wanawajibika kwa Mungu pekee; matarajio ni kwamba watatenda kwa haki na usawa kwa pande zinazohusika.

(Kutoka barua ya tarehe 3 Mei 2007 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [28] ... Inaeleweka kuwa, ingawa ni Wabahá'í, waumini wapya wanaoishi.... bado hawajasajiliwa rasmi kama sehemu ya jumuiya ya Kibahá'í, kutokana na hali halisi inayoendelea ndani ya nchi. Bila shaka lingekuwa jambo jema kama wangefuata sheria za Bahá'u'lláh, ambazo Yeye alizifunua kutokana na neema Zake kwa ajili ya manufaa ya jamii ya binadamu, lakini kufuatana na hali, sheria Zake bado hazichukuliwi kuwabana wao kama jinsi zinavyowabana waumini waliosajiliwa rasmi kama wanajamii wa jumuiya ya Kibahá'í.

Bila kujali wazo hili, ikiwa muumini mpya angependa kufunga ndoa na mwanajamii wa jumuiya ya Kibahá'í, basi ili ndoa ya Kibahá'í ifanyike, idhini ya jozi zote mbili za wazazi lazima ipatikane...

(Kutoka barua ya tarehe 31 Machi 2009 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Ofisi ya Kibahá'í) [29]

Imeonekana kuwa muumini pia ameeleza kwamba yeye na rafiki yake wa kiume hawawezi kufunga ndoa kwa sababu familia zao hawataikubali ndoa yao. Nyumba ya Haki inaamini kwamba atashauriwa, kama itabidi, kwamba kufuatana na masharti ya sheria za ndoa ya Kibahá'í, idhini pekee ya wazazi walio hai ndio inayohitajika.²

(Kutoka barua ya tarehe 30 Aprili 2014 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [30]

Kwa kuwa mwongozo mahsusi katika ngazi ya maandiko yenye mamlaka yanayohusiana na idhini hautoshelezi, marafiki wasichukue jambo hili kama fursa ya kuremba tendo la idhini au kuibadilisha kuwa mchakato wenye utata au taratibu zilizo kuzwa. Kwa mfano, linaweza kuwa jambo rahisi kama vile ahadi ya mzazi kutoa baraka zake na msaada kwa ndoa inayopendekezwa. Hakika, idhini ingeweza kutolewa hata kama mzazi hajawahi kukutana binafsi na mchumba mtarajiwa. Hii

² Barua hii ilikuwa jibu la suala aliloliongelea muumini mmoja ambaye alikuwa anataka kufunga ndoa lakini alihisi kuwa ndoa iliyofikiriwa kwa mchumba wake mtarajiwa isingekubaliwa na familia zao.

haina maana ya kusema kwamba mzazi asingependa kwenda mbele zaidi; lakini hii inamaanisha kwamba wengine wasitarajie kwamba mzazi alipaswa kwenda mbele zaidi. Hivyo, katika hali ya hisia kali ya mtu binafsi kama hiyo hakuna misingi ya kupendekeza majukumu ya Kibahá'í ambayo hayajaelezewa kwa uwazi katika Maandiko.

(Kutoka barua ya tarehe 24 Septemba 2014 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [31]

Kuhusu sheria ya idhini ya wazazi, umeuliza vipi mwongozo uliotolewa kwako katika barua ya tarehe 24 Septemba 2014, iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki³ unavyopaswa kueleweka katika uwiano na Nukuu, iliyomo katika kitabu cha *Miangaza ya Mwongozo: Jalada la Rejea ya Kibahá'i*, kutoka barua ya tarehe 30 Machi 1967 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa. Muktadha wa barua ya mwaka 1967—ambayo haikunukuliwa kwa ukamilifu katika *Miangaza ya Mwongozo*—unahusika. Swali ambalo lilikuwa likizungumziwa katika barua ile ni kwamba kama Baraza la Kiroho au afisa anayeliwakilisha alikuwa na haki au jukumu kuingilia kati ndoa inayotarajiwa, ambayo bado walikuwa na maswali magumu juu yake. Jibu kamili la Nyumba ya Haki lilikuwa kama ifuatavyo:

Tunayo barua yako ya tarehe 27 Februari, 1967 ukiuliza kama Baraza la Kiroho lina haki au jukumu, au vyote, kushauriana na watu ambao wanakaribia kufunga ndoa, na, kama ikibidi kuchelewesha mchakato wa utaratibu, au kukataa rasmi kuaminisha au kushuhudia ndoa.

³ Tazama dondoo nambari 31 hapo juu.

Sheria ya Kibahá'í inaweka wajibu wa kuhakikisha ufahamu juu ya tabia ya wale wanaoingia katika mkataba wa ndoa, juu ya pande mbili zinazohusika, na juu ya wazazi, ambao wanapaswa kutoa idhini kwa ajili ya ndoa.

Jukumu la Baraza la Kiroho ni kuhakikisha kuwa vigezo vyote vya serikali na Sheria ya Kibahá'í vimefuatwa, na, baada ya kufanya hivyo, Baraza haliwezi kukataa au kuchelewesha sherehe ya ndoa.

Kama barua ya mwaka 1967 inavyoonesha, wajibu wa kuhakikisha ufahamu juu ya tabia za pande mbili kwenye ndoa siyo wa Baraza la Kiroho. Ingawa wajibu wa kimsingi kwa ajili ya kufanya hivyo kwa kawaida ni wa watu binafsi wawilig wanaohusika, wazazi wao wanayo nafasi muhimu ya kufanya kuhusu suala hili, kwa kuwa wao wanatakiwa kufanya uamuzi kama wanakubali au wanakataa kutoa idhini yao kwa ajili ya ndoa. Hata hivyo, hakuna maelekezo yoyote katika maandiko ya Kibahá'í kuhusu mambo ambayo wazazi wanatakiwa kuyafikiria wakati wa kufanya maamuzi, kwa hiyo wao watatimizaje sheria ya kutoa idhini ya wazazi ni juu yao. Kama wazazi wakitaka wanaweza kuamua kuchukua hatua za kufahamu vizuri tabia ya mchumba mtarajiwa wa mtoto wao au wao wakitaka wanaweza, kama ilivyotajwa katika barua yao kwako ya tarehe 24 Septemba 2014, hata wakatoa idhini bila kukutana nae binafsi. Swala ni kwamba, kwa kuzingatia upungufu wa mwongozo katika Maandiko ya Imani kuhusu idhini ya wazazi, suala la jinsi wazazi watakavyo fikia uamuzi wa kutoa idhini umeachwa mikononi mwao na halipaswi kuagizwa na watu wengine.

(Kutoka barua ya tarehe 14 Novemba 2018 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [32]

3. Kutambua Nani ni Mzazi na Ni nini Kinachounda Idhini

...Kwa kurejea mahitaji ya idhini ya wazazi, wewe umetumia msamiati "wazazi halali" na ... umesema kuwa "Sheria ya Kibahá'í inahitaji idhini ya wazazi halali tu." Tamko hilo siyo sahihi. Jukumu ni kupata idhini ya wazazi asili.

(Kutoka barua ya tarehe 15 Januari 1965 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [33]

Siyo lazima kwa wazazi wa bibi na bwana harusi watarajiwa kujua kama yeyote kati ya pande mbili ni Mbahá'í, wala siyo lazima kwao kutoa idhini kwa ajili ya sherehe ya Kibahá'í. Inatosha kama wazazi wanatoa idhini kwa ajili ya ndoa yenyewe.

Hata hivyo, Wabahá'í hawatakiwi kuficha Imani yao na kama wazazi wakiuliza kuhusu dini yao, hawapaswi kusita kusema kwamba wao ni Wabahá'í.

(Kutoka barua ya tarehe 23 Aprili 1969 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [34]

Kwa taarifa uliyoitoa katika barua yako inaonekana kwamba Baraza la Kiroho la Mahali la ...lilikuwa limekosea na kwamba hawakuwa na mamlaka ya kufungisha ndoa bila idhini ya baba wa Bi .... Inatakiwa kulieleza Baraza hili kwamba mzazi anaweza kufuta idhini yake kwa sababu yoyote ile, wakati wowote kabla ya sherehe ya ndoa yenyewe kufanyika.

Hata hivyo, hatuamini kwamba wanandoa hawa wanapaswa kuadhibiwa katika hali kama hiyo na kwamba ndoa hiyo inapaswa kuendelea.

(Kutoka barua ya tarehe 23 Oktoba 1969 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [35] Idhini inayohitajika ni kwa ajili ya ndoa ya wenzi husika, siyo haswa kwa ajili ya ndoa ya Kibahá'í peke yake. Kwa hiyo, kama idhini inatolewa kwa kusudi la ndoa ya kiserikali ama sherehe nyingine yoyote, hii inatosha kwa ajili ya sherehe ya Kibahá'í.

(Kutoka barua ya tarehe 20 Mei 1970 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [36]

Tunayo barua yako ... ikiuliza kama Baraza lako linaweza kukubali tamko la bibi au bwana harusi kuwa wazazi wao wamewapa idhini ya mdomo kwa ajili ya ndoa yao.

Kipengele muhimu ni kwamba Baraza la Kiroho liwe na uhakika kwamba idhini kiukweli ilitolewa. Hatupendi kuamua juu ya suala hilo hivi sasa, lakini tunafikiri haishauriwi kukubali ushahidi wa bibi na bwana harusi watarajiwa kwamba idhini ya mdomo kwa ajili ya ndoa ilitolewa.

(Kutoka barua ya tarehe 22 Januari 1973 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [37]

Kwa kuwa sherehe za kiserikali na za Kibahá'í zinafanyika kwa kufuatana ndani ya kipindi cha saa 24, wenzi lazima wapate idhini ya wazazi kabla ya sherehe yoyote kati ya hizo kufanyika.

(Kutoka kumbukumbu ya tarehe 28 Januari 1983 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Kituo cha Ufundishaji cha Kimataifa) [38]

Kimsingi, Sheria ya Kibahá'í inayohusu ndoa inahitaji kwamba, pande zote zinazotarajia kufunga ndoa lazima zipate idhini ya wazazi wote asili walio hai... Kama unavyoeleza, ikiwa wazazi katika barua ya idhini wasipotaja jina la mchumba mtarajiwa kinagaubaga, Nyumba ya Haki inasema kwamba hii ingekubaliwa na ingeruhusu kufanyika kwa sherehe ya ndoa ya Kibahá'í juu ya misingi ya barua kama hiyo.

(Kutoka barua ya tarehe 9 Oktoba 1975 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [39]

Ingawa, idhini ya wazazi ni kwa ajili ya ndoa, na siyo kwa ajili ya sherehe ya Kibahá'í, kama wazazi wanatoa idhini yao kwa sharti kwamba isifanyike sherehe ya Kibahá'í au kama wakifuta idhini yao baada ya kujua kwamba itakuwepo sherehe ya Kibahá'í, Sheria ya Kibahá'í inawakataza Wabahá'í kuendelea na ndoa.

(Kutoka barua ya tarehe 12 Juni 1977 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [40]

Wakati inapendeza kuwa na idhini iliyowekewa saini kutoka kwa kila mzazi, siyo kigezo kinachohitajika chini ya sheria ya Kibahá'í. Wajibu wa Baraza la Kiroho lazima lijiridhishe lenyewe kwamba idhini zitolewe kwa hiari yao wenyewe lakini lisisisitize kupata barua yenye saini. Ushahidi thabiti wa idhini ya kauli tu inatosha kabisa; baadhi ya wazazi hutoa idhini kwa hiari yao wenyewe wakati wanakataa kuandika idhini zao.

(Kutoka barua ya tarehe 11 Aprili 1978 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [41]

... Nyumba ya Haki inatuambia kuwa tueleze kwa uwazi kwamba idhini ya wazazi inatakiwa kwa ajili ya ndoa. Wao hawahitaji kutoa idhini kwa ajili ya kufanya sherehe ya Kibahá'í. Kwa maneno mengine, kama wewe unaweza kuleta ushahidi kwamba wazazi wamefurahia kwamba wewe na mwanaume huyo kijana kufunga ndoa, huu ungekuwa msingi wa kutosha kwa ajili ya Baraza la Kiroho kutoa idhini ya kufanya sherehe ya Kibahá'í. Hiki kingeweza kuwa kigezo muhimu, kwa sababu wazazi wakati mwingine hukataa kutoa idhini kwa ajili ya sherehe ambayo wao hawaiamini.

(Kutoka barua ya tarehe 14 Julai 1982 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [42]

Uhuru wa wazazi katika kutoa au kukataa kutoa idhini kwa ajili

ya ndoa ya watoto wao hauna vizuizi wala masharti. Majukumu ya wazazi kuhusu swala hili yamewekwa juu ya misingi ya utambuzi wao na wanawajibika mbele ya Mungu. Hii haina maana ya kusema kwamba hakuna nyakati ambapo wanatoa idhini kwa kusita; jambo hili ni kitu ambacho wazazi wenyewe wanaweza kujua, kwa namna hiyo hiyo kwamba watoto wanavyojua kuwa wamewalazimisha wazazi wao kutoa idhini kwa sababu ya kutumia vigezo fulani. Kwa hiyo, siyo sahihi kusema kwamba pale wazazi wanapotoa idhini yao kwa ajili ya ndoa ya watoto wao, lazima itolewe kwa moyo wote. Kwa upande mwingine, baadhi ya wazazi wanaweza kushawishiwa na watoto wao kutoa idhini kwa moyo wote baada ya kukataa kwao hapo awali. Hakuna kanuni zinazoweza kulazimu kujua jinsi wazazi wanavyofikia kutoa idhini ya ndoa ya watoto wao.

(Kutoka barua ya tarehe 21 Mei 1986 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [43]

Unauliza, kama inawezekana kwa wazazi kusema yafuatayo katika barua: "Sisi tumetoa idhini kwa ajili ya ndoa hii kwa sharti kwamba muda wa uchumba usipite siku 95, la sivyo idhini hii itafutwa." Kanuni inasema kwamba wazazi wanaweza kufanya uamuzi wa kutumia busara, wakati wa kutoa idhini kwa ajili ya ndoa, kuitoa kwa kuifanya itegemee masharti, kwa kuhakikisha kuwa masharti haya siyo kinyume cha sheria au kanuni za Kibahá'í.

(Kutoka barua ya tarehe 29 Desemba 1987 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [44]

Kama Baraza la Kiroho la Mahali ambalo unaishi chini yake wakati unapanga kufunga ndoa, limeridhika kuwa baba yako hana kipingamizi kwa ndoa yako, basi hakuna haja kwake kutoa idhini ya maandishi.

(Kutoka barua ya tarehe 28 Machi 1988 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [45]

Wazazi wana uhuru wa kutoa idhini kwa ajili ya ndoa ya watoto wao bila kukutana ana kwa ana na wakwe zao watarajiwa.

(Kutoka barua ya tarehe 13 Oktoba 1988 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Mahali) [46]

Idhini ya mama wa kambo, kama mnavyojua, kwa vyovyote haihitajiki, ingawa huenda watoto wangependa kuipata, kwa sababu ya upendo wao na heshima kwake.

(Kutoka barua ya tarehe 30 Machi 1989 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Taifa) [47]

Nyumba ya Haki inasikitishwa na hisia zako za kina ulizoelezea kuhusu uhusiano wa wazazi walezi kwa watoto wao, na inathibitisha kwa dhati mtazamo wako kwamba nafasi ya wazazi kama hao katika maendeleo ya watoto hawa ni ya thamani kama yale ya wazazi wa asili. Wadhifa bora kabisa wa wote wawili, wazazi wa asili na walezi umethibitishwa na Bahá'u'lláh katika Kitáb-i-Aqdas, katika baraka anayoomba kwa ajili ya wazazi wanaolea watoto wao wenyewe na wa wengine. Anasema:

"Yule anayelea mwanawe au mwana wa mwingine, ni kama vile amemlea Mwanawangu; juu yake uwe Utukufu Wangu, wema Wangu wa upendo, Rehema Yangu, vilivyouzunguka ulimwengu."

Ni katika Kitabu hiki hiki cha Sheria ambamo Bahá'u'lláh alielezea sheria inayolazimisha idhini ya wazazi kwa ndoa. Shoghi Effendi alifasiri sheria hii itumike kwa wazazi wa asili, kusudi moja likiwa "kuweka shukrani yakini na heshima ndani ya mioyo ya watoto kwa ajili ya wale ambao waliwapa uhai na kuwaanzishia safari ya milele ya roho zao kuelekea Muumba wao". Bila shaka, Mungu ni Mwenye haki, na kutokuwepo kwa hitaji la kisheria kwamba wazazi walezi watoe idhini kwa ndoa, kwa vyovyote hakupunguzi thamani ya juu ya kiroho ya

nafasi yao ya ulezi, wala haipaswi kupunguza upendo na umoja kati ya wazazi walezi na mtoto wao mlezi. Kuhusu suala hili, Nyumba ya Haki ilisema hapo awali kwamba mtoto mlezi, ingawa halazimiki kuomba idhini ya wazazi wake walezi, huenda angependa kufanya hivyo, kutokana na hisia ya upendo na heshima kwao.

(Kutoka barua ya tarehe 22 Mei 1989 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa waumini wawili binafsi) [48]

Tatizo lako litakuwa jinsi ya kutoa kauli hii katika namna ambayo itaridhisha Baraza la Kiroho husika. Sivo lazima idhini ya wazazi iandikwe. Inaweza kunenwa, ikiwa ukisaidiwa na ushahidi wa shahidi anaye aminika, awe Mbaha'i au siyo Mbahá'í. Unasema kwamba wazazi wako wangeaibika sana kama wangekutana na Wabaha'i wengine. Hivyo, Suluhisho mojawapo, lingekuwa kupata kibali cha Baraza la Kiroho kwa utaratibu ufuatao: kwamba utapanga siku moja kuwauliza wazazi wako, katika mazingira ya hali ya kawaida na mbele ya rafiki mmoja, akiwa ni Mbahá'í au siyo Mbahá'í, ambaye Baraza limekwambia lingemkubali kama shahidi anayeaminika, kama uelewa wako ni sahihi kwamba hawataki kukubali wajibu wa kukupa idhini kwa ndoa yako, na kwamba, hata kama wao ni wahusika, unao uhuru kufunga ndoa na yeyote unayemtaka. Kama jibu ni ndiyo, itakubaliwa kama idhini yao.

(Kutoka barua ya tarehe 12 Desemba 1994 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini) [49] Matokeo ambayo yangetakiwa zaidi ni kwa baba kumpa mwanawe wa kiume idhini ya kuoa. Walakini, anaweza, kujibu kwamba haidhuru kwake yule ambaye mwanawe wa kiume atamuoa. Kauli kama hiyo pia inaweza kukubaliwa kama idhini

(Kutoka barua ya tarehe 27 Juni 1996 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [50]

Kwa kuwa hakuna jina la baba kwenye cheti cha kuzaliwa cha Bw,,,,, Nyumba ya Haki inaamini kwamba asingetakiwa kutafuta idhini kutoka [yule aliyedaiwa kuwa baba yake].

(Kutoka barua ya tarehe 25 Aprili 2000 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [51]

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imezingatia ombi lako kwa ajili ya kupata mwongozo kuhusu hitaji la kupata idhini ya wazazi. Kama inavyoelewa hali yako, kama Mkatoliki, unataka kumuoa Mbahá'í; ila mama yako, ambaye pia ni Mkatoliki, anakataa kabisa kukupa idhini iliyosainiwa kwa ajili ya ndoa ya Kibahá'í, ingawa anamkubali mchumba wako. Unauliza kama katika hali hii ndoa ya serikali ingeweza kufanyika, na ndoa ya Kibahá'í ingefanyika katika tarehe ya baadaye...

Pengine mama yako anadhani, kwa kuwa ameombwa kusaini kile unachokiita "karatasi ya idhini", kwamba anatakiwa kuikubali Imani ya Kibahá'í au utaratibu wake wa ndoa. Ingesaidia kama angeelezwa wazi kwamba idhini yake haitamaanisha kuwa anaunga mkono Imani ya Kibahá'í wala taratibu zake. Mchumba wako anahitaji idhini ya mama yako kukuoa ikiwa yeye anataka kutosheleza dhamiri yake ya kutii sheria ya ndoa ya Imani ya Kibahá'í, ambayo yeye ni muumini. Idhini yake inahusu tu kibali chake cha yule mtu ambaye umependa kufunga naye ndoa. Kwa maneno mengine, ikiwa yeye hana tatizo na kufunga kwako ndoa na mchumba wako, hakuna tatizo.

(Kutoka barua ya tarehe 12 Februari 2002 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa mtu binafsi) [52]

... Sheria ya idhini ya ndoa inahusu wazazi walio "hai". (Tazama kifungu namba 92 cha Tanbihi ya Kitáb-i-Aqdas). Kwa kawaida, inabidi kuheshimu na kufuata maagizo ya wasia, walakini, ikiwa hati inakuwa na agizo moja au zaidi ambayo hupingana na mafundisho na kanuni za Imani yetu, maagizo kama hayo hayafungi na sharti yachukuliwe kama batili na tupu. Mzazi hawezi kumfunga mwanae wa kiume au binti yake kuhusu idhini ya ndoa kwa kujumuisha agizo kama hilo katika wosia wake.

(Kutoka barua ya tarehe 27 novemba 2002 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [53]

...Haiko wazi kutokana na taarifa iliyotolewa kama idhini kwa ajili ya ndoa haikuwahi kupokelewa kutoka kwa baba wa bi harusi, ama kama alibadili wazo lake na kufuta idhini yake baada ya sherehe ya kiserikali.

... Ikiwa baba wa bibi harusi alitoa idhini yake lakini aliweka mapingamizi baada ya kutokea kwa sherehe ya kiserikali, hawezi kutengua idhini yake kwenye hatua hii kutokana na msimamo wa Kibahá'í. Kama ni hivyo, Bw... anaweza kuendelea na harusi ya Kibahá'í bila kutafuta idhini zaidi kutoka baba kwa bibi harusi.

(Kutoka barua ya tarehe 30 Oktoba 2008 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [54]

Pia unasema kwamba umelelewa kutoka uchanga na shangazi yako na ungetaka kupata idhini yake kwa ajili ya ndoa. Ingawa walezi au ndugu wanaosimama katika nafasi ya wazazi halisi hawahitajiki na sheria ya Kibaha'i kutoa idhini kwa ajili ya ndoa ya watoto wanaowalea, hakuna pingamizi kwa watoto kupata idhini hii, ikiwa wanatamani kufanya hivyo, kutokana na hisia ya upendo na heshima kwao.

(Kutoka barua ya tarehe 29 Januari 2009 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [55]

... Iwapo wazazi wanasema kwamba wanawaamini watoto wao sana, kiasi kwamba wamewapa idhini ya jumla kuoa yeyote anayetaka kumuoa. Idhini ya jumla kama hii itatosheleza mahitaji ya ndoa ya Kibahá'í.

(Kutoka barua ya tarehe 24 Mei 2011 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [56]

Uhusiano kati ya mtoto wa kuasiliwa na wazazi wa asili unaweza kutofautiana kutoka nchi moja hadi nyingine. Mara nyingi hutokea kwamba, katika mchakato wa kuachia mtoto kwa ajili va kuasiliwa, wazazi wa asili wanakana haki zote za kisheria na majukumu kwa mtoto. Katika hali hizo, mtoto hahitajiki na sheria ya Kibahá'í kupata idhini yao. Mara nyingine, mtoto wa kuasiliwa anaweza kukatazwa na sheria au masharti ya makubaliano ya kuasiliwa hata kujaribu kuwatafuta wazazi wake wa asili. Katika mazingira hayo, bila shaka, haipaswi kujaribu kufanya hivyo, na mtoto hahitajiki kupata idhini ya wazazi wake wa asili. Wakati mwingine, walakini, watoto wanaolelewa na wengine kupitia mapatano yasiyo rasmi, kama vile wakati familia yenye watoto wengi hutoa mmoja au zaidi va watoto wao kwa marafiki au ndugu kuwalea kama watoto wao wenyewe, huku pande zote wakibaki katika uhusiano wa karibu na urafiki. Katika hali kama hiyo isiyohusisha utenganishaji wa haki za wazazi, idhini ya wazazi wa asili ni lazima itafutwe

(Kutoka barua ya tarehe 7 Agosti 2011 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [57]

Hakuna kilichopatikana katika Maandiko kinachoashiria kwamba matamko ya idhini, kama yameandikwa au kutamkwa, yanaweza kuwa halali kwa kipindi fulani cha muda. Mara mzazi akishatoa idhini, inaweza kuangaliwa kama halali isipokuwa kama inaondolewa mahususi na mzazi. Kwa kawaida, iwapo ndoa imekwishafanyika, wazazi hawana haki ya kubadili uamuzi wao

(Kutoka barua ya tarehe 12 Desemba 2011 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [58]

Kwa kawaida, uwepo wa mzazi kwenye sherehe ya kiserikali huweza kueleweka kama kiashirio cha kukubali ndoa.

(Kutoka barua ya tarehe 29 Machi 2012 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [59]

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepokea barua yenu ... inayoomba mwongozo na kibali kwa ajili ya cheti cha ndoa ya Kibahá'í ambacho mmetengeneza...

... Yamkini mnatambua, hakuna sharti kwamba idhini ya wazazi iwe katika umbo la maandishi; inapopata uhimili wa ushahidi wa shahidi anayeaminika, idhini inayotamkwa pia inaweza kukubaliwa. Kuhitaji wazazi wote kusaini cheti cha ndoa huweza, katika hali ambapo mzazi amekubali kutoa idhini ya mdomo tu, kuwa tatizo. Aidha, kuna mazingira fulani ambapo idhini ya mzazi haihitajiki au mzazi anaweza kupoteza haki ya kutoa idhini, hivyo idhini ya mzazi husika haitahitajika kwenye cheti. Wakati Baraza la Kiroho husika lazima lihakikishe kwamba sheria ya Kibahá'í ya idhini ya wazazi imetimizwa, uthibitisho huo unaweza kuandikwa katika kumbukumbu za Baraza, badala ya kwenye cheti cha ndoa ya Kibahá'í.

(Kutoka barua ya tarehe 20 Desemba 2015 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [60]

Mahitaji ya idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa yanatimizwa wakati ambapo Baraza la Kiroho linaridhishwa kwamba wazazi wamekubali ndoa yenyewe, na siyo sherehe ya ndoa ya Kibahá'í au Imani ya Kibahá'í na taratibu zake. Baraza lina kiasi fulani cha wigo mkubwa katika kuamua kile kinachotosheleza ushahidi wa idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa. Kibali cha idhini ya wazazi siyo lazima kuwa katika maandishi ikiwa Baraza linaloendesha sherehe lina uhakika kwamba idhini imetolewa kwa hiari ya wazazi. Inaweza kuwa, kwa mfano, rahisi kama vile mzazi kueleza kwamba amefurahishwa kwamba wenzi hao wanataka kufunga ndoa. Idhini ya mdomo inaweza kutolewa mbele ya angalau mtu mmoja mwaminifu, ambaye ataweza kuthibitisha mbele ya asasi husika ya Kibaha'i kwamba idhini imetolewa.

Katika suala la Mbahá'í anayeoana na Muislamu, ikiwa mzazi ameonesha kuunga mkono kwa kufanya sherehe ya Kiislamu, inaweza kudhaniwa kwamba yeye amekubali ndoa, na hitaji la idhini lingetimizwa kwa mtazamo wa Kibahá'í. Hakuna hitaji katika sheria ya Kibahá'í kwamba mtu anayethibitisha kuwepo kwa idhini ya wazazi kufichua kwa hakika kwamba yeye ni Mbahá'í, naam, hata asiye Mbahá'í angeweza kuchukua nafasi hiyo. Pia, hakuna wajibu wa kuwaambia wazazi kwamba kupata idhini ya wazazi ni hitaji la sheria ya Kibahá'í. Ingawa wazazi wasio Wabahá'í hawahitajiki, na hawapaswi kufanywa wajisikie kwamba wanatakiwa kutoa idhini kwa sherehe ya ndoa ya Kibahá'í, kama wakikataa kutoa idhini kwa sababu wanajua kwamba sherehe ya Kibahá'í inahusika au kwa sababu wanakataa kwamba mtoto wao wa kiume au wa kike anafunga ndoa na Mbahá'í, sherehe ya Kibahá'í haiwezi kufanyika. Wakati Baraza linahitaji kujiridhisha kwamba wazazi wamekubali ndoa, mchakato wa kuhakikisha idhini hauna haia ya kuwa rasmi. Kwa kweli, mara nyingi mchakato unaweza kufanywa kwa kufaa zaidi katika namna ya kawaida na isiyo rasmi, kwa mfano kupitia rafiki au ndugu anayeaminika na wazazi na ambaye anakubaliwa na Baraza.

Kuongea kwa ujumla, katika suala la ndoa kati ya Mbaha'i kwa Muislamu au muumini wa dini nyingine yoyote, ingefaa kwamba pande zote husika wajue dini ya mwenzi Mbahá'i. Pande zote hizi hujumuisha wazazi wa wenzi wote wawili, na afisa atakayeendesha sherehe isiyo ya Kibahá'i, iwapo sherehe kama hii itafanyika. Hatimaye, mwenzi Mbahá'i anayetaka kufunga ndoa na mtu wa dini nyingine, anaposhiriki katika sherehe ya dini nyingine, kamwe hapaswi kukana Imani yake wala kufanya nadhiri yoyote ambayo ipo kinyume na kanuni za Kibahá'i, kama vile kulea watoto katika Imani nyingine.

(Kutoka barua ya tarehe 11 Februari 2016 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [61]

Katika siku za baadaye, inabidi kuzingatia kwamba mahitaji ya idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa yanatimizwa wakati Baraza la Kiroho husika linaridhika kwamba wazazi wamekubali ndoa yenyewe, na siyo haswa sherehe ya ndoa ya Kibahá'í. Idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa si lazima iwe katika maandishi; ikiungwa mkono na ushuhuda wa shahidi anayeaminika, idhini iliyotolewa kwa kauli inakubaliwa pia. Iwapo idhini imetolewa kwa ajili ya sherehe ya kiserikali au nyingine, inatosheleza kwa sherehe ya Kibahá'í. Hata ujumbe wa kibali katika kadi ya salamu, ujumbe wa simu, chapisho kwenye tovuti ya mtandao, au barua ya pongezi ingeweza kukubaliwa ikiwa Baraza linaridhika na uhalisi wake. Mwishowe, katika ndoa za siku za baadaye, itakuwa bora kwa Baraza husika kuhakikisha mapema kabisa kabla ya sherehe ya ndoa, kama idhini ya wazazi imetolewa.

(Kutoka barua ya tarehe 13 Februari 2018 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [62]

4. Mazingira ambamo Idhini husamehewa au Haihitajiki.

... Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imeamua kwamba Mbahá'í hahitaji kupata idhini kwa ajili ya ndoa kutoka kwa mzazi ambaye ni Mvunja-Ahadi.

(Kutoka barua ya tarehe 4 Oktoba 1964 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [63]

Kwa kuwa baba yake amekatazwa kupitia amri ya mahakama kuwasiliana na watoto wake, Bi... halazimiki kutafuta idhini ya baba yake kwa ajili ya kufunga ndoa.

(Kutoka barua ya tarehe 24 Januari 2001 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [64]

Katika hali ambapo mawasiliano na mzazi yamepotea, Nyumba ya Haki ilisema tangu awali kwamba pale ambapo kila jitihada imefanyika kumtafuta mzazi na Baraza husika linakubali kwamba mzazi hawezi kupatikana, ndoa inaweza kuendelea bila idhini yake. Hata hivyo, ni wajibu wa Baraza kuhakikisha linajiridhisha kabisa kwamba kila njia ya utafutaji imetumiwa kabla ya kuamua hivyo.

(Kutoka barua ya tarehe 11 Aprili 2008 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [65]

Kama Baraza lenu la Kiroho la Kitaifa linavyotambua, unyanyasaji mkali wa kimwili wa mzazi kwa mtoto ni moja kati ya hali za nadra ambazo mzazi angeweza kupoteza haki ya kutoa idhini. Mwanya huu hauwezi kutolewa kirahisi na kwa hakika siyo tu kwa sababu ya nidhamu kali au malezi yasiyofaa. Kwa hiyo, Baraza lazima lichukue wajibu wake kwa uangalifu kuthibitisha ukweli katika hali tete kama hizi. Haliwezi kukubali tu maelezo ya mtoto kwa kutegemea sura yake, bali halipaswi kutokuwa na huruma sana kiasi kwamba

bila kukusudia likaongeza mateso juu ya yule ambaye alikuwa mwathirika wa uyanyasaji.

(Kutoka barua ya tarehe 26 Desemba 2008 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [66]

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepokea baruapepe yenu ... ikiambatana na ombi la Bw. ...kusamehewa hitaji la kutafuta idhini ya baba yake ya kufunga ndoa ...

Unyanyasaji mkali sana uliotolewa juu ya mtoto kutoka kwa mzazi ni mojawapo ya zile hali za nadra ambapo mzazi angepoteza haki ya kutoa idhini. Mwanya huu hauwezi kutolewa kirahisi na kwa hakika siyo tu kwa sababu ya nidhamu kali au malezi yasiyofaa. Kwa hiyo, Baraza lazima lichukue wajibu wake kwa uangalifu kuthibitisha ukweli katika hali tete kama hizi. Hasa hasa hii ni muhimu pale mtoto anayeomba msamaha siyo mwathirika wa unyanyasaji wa moja kwa moja.

Kwa kuwa ukweli wa shauri hili husika haujatolewa kiundani, inaonekana kutokana na barua ya Bw.... kwamba dada yake alifanyiwa unyanyasaji wa kijinsia mara nyingi na baba yake. Ikiwa Baraza lenu la Kiroho la Kitaifa linaridhika na maelezo yaliyotolewa na Bw.... kuhusiana na unyanyasaji mkali wa dada yake na uvunjikaji wa familia yake kuwa ni sahihi, mnao uhuru wa kuidhinisha ndoa ya Kibahá'í iliyopendekezwa kati yake na Bi....kufanyika bila mahitaji ya kutafuta idhini ya baba yake.

(Kutoka barua ya tarehe 12 Februari 2009 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [67]

Kama Baraza lenu la Kiroho la Kitaifa linavyotambua, sheria inayohitaji idhini ya wazazi kwa ndoa kimsingi ni muhimu kwa jamii ya binadamu, na Nyumba ya Haki husita kuruhusu mtoto kukanusha haki ya mzazi kutoa au kukataa kutoa idhini hii isipokuwa kama mzazi ana hatia ya unyanyasaji mkali kali. Ushahidi uliotolewa na Bw... na kutegemezwa na tabibu wake, hueleza unyanyasaji mkali wa kimwili na wa kihisia aliyopitia kwenye mikono ya mama yake. Iwapo Baraza lenu linaridhika kwamba habari ya mazingira hayo ni yakweli, mngekuwa sahihi kumsamehe Bw.... jukumu la kutafuta idhini ya kufunga ndoa kutoka kwa mama yake.

(Kutoka barua ya tarehe 21 Juni 2009 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [68] ... katika barua ya tarehe 15 Novemba 1940 kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa la Uajemi iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi

Effendi, maelezo yafuatayo yalitolewa.

... Katika hali fulani inaruhusiwa chini ya sheria ya Mungu kwa mmojawapo wa wazazi kuwakana watoto wao au watoto kuwakana wazazi wao, mmoja kumnyima mwingine haki fulani, kuvunja vifungo vya kifamilia na kukana majukumu yao. Hata hivyo, sheria juu ya hilo itaamuliwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu.

Nyumba ya Haki imeamua kwamba ni wakati wa kufaa kufafanua zaidi mawanda ya hali ambamo mtoto anaweza kuomba kuwa huru kutokana na mahitaji ya kutafuta idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa. Maeneo matatu husika yameainishwa.

Kwanza, mtoto anaweza kuruhusiwa kuoa bila kuomba idhini ya mtu ambaye alikataa ubaba na kamwe hakuchukua wajibu wa uzazi. Ndoa pia inaruhusiwa bila kuomba idhini ya mzazi ambaye alimtelekeza mtoto tangu uchanga. Zaidi ya hayo,

mtoto aliyezaliwa kama matokeo ya ubakaji halazimiki kuomba idhini ya mwanaume mhalifu.

Pili, idhini ya mzazi haihitajiki ikiwa mwanaume au mwanamke amechumbiwa, au alikula njama, katika udhalilishaji wa kingono au kimwili wa mtoto. Matumizi ya uamuzi huu yatahitaji uchunguzi wa makini na hekima kwa upande wa asasi za Kibahá'í zinazowajibika. Wakati aina nyingi za utendewaji wa mtoto zinaweza kufikiriwa siyo haki au za kikatili, asasi haziwezi kupunguza kiwango kwa ajili ya kuelezea au kuchunguza udhalilishaji, isije ikawa wazazi wakanyimwa kirahisi mno haki yao ya kutoa idhini. Wazazi huenda wakapotoka na wanaweza kupita kiasi katika matumizi ya nguvu va kimwili au maneno va adhabu. Katika umri unaotegemea ruhusa, nidhamu kali au tabia ya ushurutishaji inaweza kuonwa kama aina ya unyanyasaji, hata kwa baadhi ya wanasaikolojia. Zaidi ya hayo, kama mtu ataona haiwezekani kubadili uamuzi wa mzazi asiyetaka kutoa idhini, anaweza kushawishika kuzuia hitaji kwa kukuza tabia ya mzazi ya siku za nyuma ili kufanya ionekane kama unyanyasaji. Hata hivyo, siyo haki kumhitaji muathirika wa unyanyasaji kurejesha mahusiano na, au kujisalimisha kwenye matakwa ya, mnyanyasaji. Ili kumnyima mzazi haki ya kutoa idhini, Baraza sharti lijiridhishe kwamba unvanyasaji kwa kweli ulitokea. Kuhusiana na hili, linaweza kuona ni muhimu kutafuta ushirikiano kutoka kwa mashahidi waaminifu au mawazo ya wataalam waliobobea.

Hatimaye, haki ya mzazi kutoa idhini inaweza kuondolewa ikiwa anataka kutumia hitaji la kutoa idhini katika namna ambayo hudidimiza moyo na dhamira ya sheria au kuzuia haki ya mtu kama muamini wa Bahá'u'lláh kuoa kufuatana na maagizo ya sheria ya Kibahá'i. kwa mfano, 'Abdu'l-Bahá husema, "Ama kuhusu suala linalohusiana na ndoa chini ya Sheria ya Mungu:

kwanza lazima umchague yule ambaye anakupendeza, na kisha suala hili linategemea idhini ya baba na mama." Bado, katika baadhi ya mazingira, mzazi amekataa kutoa idhini ili kumnyima mtoto haki ya kuchagua na kumlazimisha mtoto kumuoa mtu aliyechaguliwa na mzazi. Katika mazingira mengine, mzazi amemkatalia idhini ili kujaribu kumzuia mtoto kumuoa yeyote yule.

Pia mzazi hukiuka moyo wa sheria ya ndoa ikiwa anatumia hitaji la idhini kuweka udhibiti usioweza kuthibitishwa juu ya mambo ambayo hayahusiani na ndoa itarajiwayo. Mfano wa kosa hili ni mzazi ambaye hutishia kuzuia idhini kama njia ya kutengeneza tabia ya mtoto ili kuleta mfarakano kati ya mtoto na mzazi mwingine. Mfano mwingine ni mzazi ambaye hutumia vibaya sheria ili kujipatia manufaa ya kifedha au makubaliano mengine kutoka kwa mtoto au mzazi mwingine wa mtoto. (Kutoka barua ya tarehe 19 Januari 2010 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Roho la Kitaifa)

Nyumba ya Haki imeamua kukubali pendekezo lenu kwamba Bw. ... asishurutishwe kutafuta idhini ya wazazi wake kufunga ndoa na Bi... kulingana na hali mlizoeleza, ambazo kwazo Bw. ... alitengwa na kanisa la ... na anakanwa kabisa na kutengwa na wazazi wake ambao ni washiriki wa kanisa hilo.

(Kutoka barua ya tarehe 15 Machi 2010 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [70]

Hali mnayoieleza ya muumini ambaye baba yake alishindwa kujenga uhusiano wowote naye tangu mtoto alivyokuwa mchanga—na kisha, alipopatikana, baba yake alionesha hana nia kuendeleza mawasiliano naye—hilo ingekuwa sawasawa na utelekezaji .... Ikiwa, katika makadirio yenu, ukweli uliopelekwa kwenye Baraza la Kiroho la Kitaifa ni taswira ya hali halisi, muumini huyu angeruhusiwa kufunga ndoa bila kutafuta idhini ya baba yake.

(Kutoka barua ya tarehe 23 Februari 2011 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [71]

Ikiwa mnapata habari kwamba baba wa.....anakataa kutoa idhini sababu tu kwamba binti yake ni Mbahá'í, hii isingepatana na kiini cha sheria ya Kibahá'í. Nyumba ya Haki imeamua kwamba katika hali kama hii mzazi anapoteza haki ya kuidhinisha ndoa.

(Kutoka barua ya tarehe 29 Machi 2012 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [72]

- ... Kuna baadhi ya mazingira ambapo idhini ya mzazi haihitajiki au mzazi amepoteza haki ya kutoa idhini. Miongoni mwa hayo ni kutokuwa na uwezo wa kiakili timamu, hali ambayo ingezuia mtu kufanya maamuzi yenye ufahamu.
- ... Ikiwa Baraza lenu linaridhika kwamba Bw.... hana uwezo wa kutenda kiuwajibikaji kwa kusudi la kutoa idhini ya ndoa ya binti yake ... Bi... anaweza kuolewa bila mahitaji ya kutafuta idhini ya baba yake.

(Kutoka barua ya tarehe 22 Machi 2013 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [73]

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepokea baruapepe yenu ... ikiomba mwongozo juu ya kama muumini mmoja—ambaye alikuwa kamwe hajamfahamu baba yake aliyemzaa na ambaye utambulisho wa baba yake, kama mlivyoripoti, siyo wa uhakika—anapaswa chini ya sheria ya Kibahá'í kufanya juhudi kumtambua na kumtafuta baba yake na kupata idhini yake ya kufunga ndoa. Tumeombwa kusema kuwa chini ya hali ilivyoelezwa katika kesi hii, idhini kutoka kwa baba ya muumini siyo lazima.

(Kutoka barua ya tarehe 3 Novemba 2013 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [74]

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepokea barua yako ... kuhusu ombi lako kuolewa na Bw.... na ugumu uliojitokeza katika kupata idhini kutoka kwa wazazi wake kwa ajili ya ndoa, ambao wanafuata desturi ya ndoa ya kupangwa, na hawatampa idhini ya kufunga ndoa na yeyote mbali na yule ambaye wao watamchagulia....

Kama unavyojua, Bahá'u'lláh amesema dhahiri kwamba idhini ya wazazi wote walio hai inahitajika kwa ajili ya ndoa ya Kibahá'í. Walakini, kuna baadhi ya mazingira ambapo mtoto anaweza kutaka kuwa huru kutokana na hitaji la kupata idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa. Kwa mfano, haki ya mzazi kutoa idhini huweza kupotezwa iwapo anakataa kutoa idhini kusudi kumnyima mtoto haki ya kuchagua na kumshurutisha kufunga ndoa na mtu aliyechaguliwa na wazazi.

(Kutoka barua ya tarehe 23 Machi 2015 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [75]

... Ikiwa imeweka dhahiri kwamba mzazi amekataa kujibu au kujihusisha katika suala la idhini ya wazazi, anachukua msimamo kwamba mtoto yupo huru kufunga ndoa na yeyote anayetaka, au haoni sababu ya kuombwa idhini, mtazamo kama huo ni sawa na kukana haki yake mwenyewe ya kutoa au kukataa kutoa idhini na inaweza kukubaliwa na Baraza la Kiroho la Kitaifa kwamba inamuweka mtoto huru kutokana na hitaji la kutafuta idhini kutoka kwa mzazi huyo.

(Kutoka barua ya tarehe 9 Juni 2015 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [76]

.. Kuwekwa kwa masharti fulani juu ya utoaji idhini huweza kusababisha mzazi kupoteza haki yake ya kufanya hivyo. Kwa mfano, kama imedhihirika kwamba mzazi anajaribu kumshurutisha mtoto kumuoa mtu wa dini fulani au kufanya idhini kutegemea sharti ya kwamba upande mmoja au zote mbili wabadili dini zao, hii ingekiuka kiini na kusudi la sheria ya ndoa, na ndoa ingeruhusiwa kuendelea bila idhini ya mzazi.

(Kutoka barua ya tarehe 1 Novemba 2015 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini binafsi) [77]

Nyumba ya Haki imetambua kwamba mzazi hupoteza haki ya kutoa idhini ikiwa imekuwepo historia ya unyanyasaji kupita kiasi, kama vile kujamiana naye kiharamu au mateso. Aidha, kama mnavyojua, barua ya tarehe 19 Januari 2010 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki kwa Baraza lenu la Kitaifa, ilieleza kwamba idhini ya mzazi kwa ndoa haihitajiki ikiwa yeye alifanya, au alishiriki katika, unyanyasaji wa kijinsia au wa kimwili wa mtoto.¹ Kwa sasa, Nyumba ya Haki haitaki kubadilisha vigezo husika kuhusu unyanyasaji wa kipekee. Hata hivyo, mkijua shauri hili la unyanyasaji mkali wa kihisia

au kisaikolojia ambalo linasababisha wasiwasi lakini liko nje ya mahitaji yaliyopo, linaweza kurejeshwa kwa Nyumba ya Haki ili zifikiriwe.

(Kutoka barua ya tarehe 3 Februari 2016 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [78]

Kuhusu rafiki wa muumini, lipo swali kama wazazi wake wamemkana, kitu ambacho kingemweka huru kutokana na hitaji la kutafuta idhini yao kwa ajili ya ndoa chini ya sheria ya Kibahá'í. Pale ambapo ukanaji wa mtoto kwa upande wa mzazi kumethibitishwa katika mahakama, Baraza la Kitaifa linaweza kumsamehe mtoto kutokana na kutafuta idhini ya mzazi. Ikiwa hali ya kumkana haikuthibitishwa dhahiri, inatakiwa kuhakikishwa kwamba kweli mzazi amemkana mtoto, yaani, mzazi amekata mawasiliano kabisa na mtoto tangu miaka kadhaa au amethibitisha kwamba hataki kuwa na uhusiano wowote na mtoto katika wakati ujao. Iwapo katika shauri hili mmejiridhisha kwamba wazazi kweli, walimkana mtoto na hakika kumwacha ajitunze mwenywe, mnaweza kumruhusu kuwa na ndoa ya Kibahá'í bila kutafuta idhini yao.

Ikiwa suala linabaki bila kuwekwa wazi, Nyumba ya Haki inapendekeza kwamba kamati inayoshughulikia shauri hili ifanye jitihada kupata habari zaidi kuhusu uhusiano wa wazazi wa rafiki wa muumini. Ingekuwa muhimu kukusanya taarifa zinazohusu suala hili la kama wamemkana kisheria au kwa dhati wameacha mtoto wao. Miongoni mwa maswali ambayo yangetakiwa kuzingatiwa ni umri wake, yeye na wazazi wanaishi wapi kwa sasa, kama anaweza kuwasiliana na wazazi, kitu gani kilisababisha familia yake kumkataa kwa miaka mitatu iliyopita, uhusiano wao kabla ya hatua hiyo ulikuwa wa namna gani, kama baba na mama walichukua msimamo ule ule kila mara, kama yeye au wazazi wake wamejaribu kuwasiliana

katika miaka mitatu iliyopita, na kama wazazi wameandika matamko yoyote kuhusu uhusiano naye au yanayoashiria kwamba wamekata uhusiano naye.

(Kutoka barua ya tarehe 10 Februari 2016 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [79]

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepokea baruapepe yenu... kuhusu shida zinazomkabili Bw. ..., mwanajumuiya wenu, kupata idhini ya baba yake kumuoa Bi..... Inaeleweka kwamba baba yake anakataa kumkubali kama mwanaye na wakati huo huo anamnyima idhini yake kwa ajili ya ndoa. Tumeombwa kufikisha yafuatayo:

... Ikiwa anakataa kumtambua Bw. ... kuwa ni mwanawe, basi idhini yake haihitajiki na ndoa inaweza kuendelea bila idhini. (Kutoka barua ya tarehe 12 Machi 2018 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa) [80]

Nyumba ya Haki imezingatia ombi lenu kwa ajili ya ufafanuzi juu ya uhusiano kati ya hali mbili: Kwa upande mmoja, mzazi anaweza kuikatalia idhini kwa ajili ya ndoa japokuwa uamuzi unaonekana umetokana na chuki na, kwa upande mwingine, kwamba kuna hali ambapo mtoto angesamehewa hitaji la kutafuta idhini ya mzazi wakati ambapo mzazi anatumia mahitaji kudhibiti kwa kutumia vipengele visivyohusika na ndoa inayotarajiwa. Nyumba ya Haki kwa wakati huu, haitaki kufafanua zaidi suala hili. Mnashauriwa kufikiria kila shauri moja moja na kutumia uamuzi wenu bora kabisa katika kutumia kanuni hizi pale inapofaa. Iwapo matumizi ya fikra hizi siyo wazi katika shauri fulani, mtakuwa huru kutafuta mwongozo zaidi

(Kutoka barua ya tarehe 11 septemba 2018 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [81]

5. Mchakato wa kuamua ikiwa idhini husamehewa au haihitajiki

Nyumba ya Haki imehitimisha kwamba ni wakati muafaka kufafanua zaidi kiwango cha hali ambamo mtoto anaweza kuomba kuwa huru kutokana na uhitaji wa kupata idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa...

Wakati mazingira hujitokeza yakihusisha yoyote ya hali zilizojadiliwa hapo juu, Baraza la Kiroho la Mahali halina budi liyakinishe mambo yote ya msingi na kulipeleka suala hilo kwa Baraza lenu la Kiroho la Kitaifa kwa ajili ya kuliangalia. Mnapaswa kuwa waangalifu kutobatilisha mno haki za wazazi; walakini, ingawa watoto wana wajibu wa kutii sheria za ndoa ya Kibahá'i, pia wana haki ya kulindwa kutokana na kulazimishwa kulikokithiri kulikowekwa na wazazi ambako hukiuka moyo na dhamira ya sheria hiyo. Ikiwa hali maalum ikijitokeza ambayo kwayo hakuna suluhu dhahiri inayoonekana, mnapaswa mlirejee suala hilo kwa Nyumba ya Haki.

(Kutoka barua ya19 Januari 2010 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [82]

...Nyumba ya Haki imekuwa ikisita kuendekeza suala la kutenganisha haki za mzazi kutoa idhini vinginevyo mtoto kwa ukweli anapanga kuoa. Uamuzi kama huo ni mzito na wenye matokeo ya mbali na unahitaji uzingatiaji makini. Kwa upande mmoja, nyakati na mazingira hubadilika, na inapaswa ikumbukwe kwamba wakati uliopita wa kulaumika siyo lazima umzuie mtu kujenga maisha bora ya baadaye kupitia mabadiliko ya kiroho. Kufanya uamuzi mapema kungezuia uwezekano kama huo kutokea. Kwa upande mwingine, katika hali isiyo ya kawaida, mtu anaweza kuwa na sababu nzuri ya kuhoji uamuzi kama huo. Wakati suala la namna hii likiibuka,

Baraza la Kiroho lingehitaji kuthibitisha uhalisia kupitia njia zozote inazoweza kuzipata, zikiwemo kufanya uchunguzi wake lenyewe wa hali zinazowazunguka wazazi na hali ya muda ya akili ya sasa. Inatumainiwa kuwa kujua kwamba mzazi ambaye amemdhulumu mtoto vibaya angenyimwa haki ya kutoa idhini kwa ajili ya ndoa ya mtoto wake wa kiume au wa kike ingetosha kutuliza wasiwasi wa muumini hadi wakati ule ambapo angetaka kuoa au kuolewa. Walakini, kunaweza kukawepo sababu za kulazimisha kwa ajili ya kuchukua uamuzi wa mapema, ambao ungeweza kujumuisha ushauri wa mtaalam wa magonjwa ya akili au mtaalam mwingine wa magonjwa ya afya ya akili. Ikiwa hali kama hiyo ingeibuka na Baraza la Kitaifa kuhisi kwamba uamuzi kama huo ungefaa kutolewa. kwa wakati huu lingelipeleka suala hilo kwa Nyumba ya Haki. (Kutoka barua ya 2 Agosti 2011 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya

Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [83]

...Tumeombwa kutoa maoni yafuatayo ili kuwasaidia katika kushughulikia masuala mengine kama hayo ambayo yanaweza kujitokeza hapo baadaye. Chunguzi hizi zimedondolewa katika miaka ya hivi karibuni kutoka tajiriba ya Mabaraza ya Kitaifa katika kupitia masuala ambayo uzingatifu umetolewa kuruhusu ndoa za Kibahá'i zifanyike bila idhini ya wazazi.

Wakati Baraza la Kiroho linapofahamu suala lenye muelekeo kama huu, halina budi liwasiliane na pande husika na kuangalia hali hii kwa kina, kuthibitisha taarifa zilizopokelewa, na kufanya uamuzi wake lenyewe juu ya msingi wa kanuni husika na uhalisia wa suala lenyewe. Kwa baadhi ya mazingira ya kawaida, kama vile wakati mzazi kwa namna ya moja kwa moja humpa masharti kijana au binti yake ambayo kwa udhahiri hayahusiani na ndoa. Katika mazingira mengine hamasa za mzazi zinaweza zisiwe dhahiri mara moja au zinaweza kuwa vigumu kuziweka; katika mazingira kama hayo Baraza lazima lichukue muda wa kutosha kushauriana na mzazi ili kwamba uwazi uweze kufikiwa. Mara nyingi mzazi atahitaji muda kutaamali juu ya kanuni zihusikazo, kufikiri kwa kina ushauri wowote unaoweza kutolewa na Baraza, na kuzingatia jinsi nafasi yake inavyohusiana na wajibu kama mzazi kuhusiana na sheria ya ndoa. Zaidi ya hayo, mzazi au mtoto anaweza kutaka kurejewa kwa uamuzi wa Baraza. Baraza halina budi pia kuwa makini kwenye uwezekano ambao mzazi au upande mmojawapo wa ndoa inayopendekezwa anaweza kusukumwa kupindisha hali ili kukidhi nia yake.

Kwa kuzingatia hali dhaifu na nyeti ya asili ya mazingira kama hayo, mchakato wa kuchunguza ukweli na kupata uelewa dhahiri wa hali unaweza kuchukua muda wa kutosha, na mbinu ya uvumilivu na upendo huhitajika. Ingefaa kwa Baraza au wanandoa kuweka ukomo ambapo mzazi anapaswa kufanya uamuzi, kama vile kwa kupanga tarehe ya harusi. Maandalizi kwa ajili ya sherehe hayapaswi kufanyika hadi idhini imetolewa au Baraza la Kitaifa limeamua kuruhusu ndoa iendelee bila idhini ya mmoja wa wazazi au zaidi.

Bado jambo lingine la kuzingatia ni namna ambayo Baraza la Kitaifa huwasiliana uamuzi wake kwa pande husika. Ni muhimu kwamba Baraza litoe maelezo fasaha ya uamuzi wake ambayo huainisha kanuni zihusikazo ili kwamba mkanganyiko usitokee miongoni mwa marafiki. Wakati kanuni zilizowekwa na Nyumba ya Haki zinaweza kudondolewa na zinaweza kuwa za msaada katika kumfafanulia mzazi suala hilo, uangalifu hapana budi uchukuliwe ili kutofikiria kwamba uamuzi wenyewe ulifanywa na Nyumba ya Haki.

(Kutoka barua ya 18 Oktoba 2011 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [84]

Wakati mtu anayetaka kuingia katika ndoa ya Kibahá'í akiomba kufanya hivyo bila idhini ya mzazi wake, Baraza la Kiroho la Mahali husika linapaswa lithibitishe mambo yote ya msingi na kulipeleka suala hilo kwa kwa Baraza la Kiroho la Kitaifa kuamua ikiwa ridhaa inaweza kutolewa. Kwa ujumla, uamuzi ungefanywa na Baraza la Kiroho la Kitaifa, lakini kama suala hujitokeza ambalo halijatatuliwa na muongozo uliopo, suala hilo halina budi lipelekwe kwa Nyumba ya Haki ya Ulimwengu. (Kutoka barua ya 11 Februari 2016 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [85]

6. Kumwendea mzazi kuhusiana na idhini na kukubaliana na kutoridhia kwake

... wawe Wabahá'í au siyo Wabahá'i, uamuzi wa wazazi unaheshimika, kwa sababu yoyote ile inayoweza kuushawishi. Lazima wawe na heshima katika mioyo yao kwa wale ambao wamewapa uhai, na ambao lazima wajitahidi wakati wote kupata ridhaa yao njema.

(Kutoka barua ya 1 Februari 1968 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [86]

Wabahá'í ambao hawawezi kuoa kwa sababu ya kukosa idhini ya mzazi mmoja au zaidi wangeshauriana na Baraza la Kiroho la Mahali, ili kuona ikiwa linaweza kupendekeza njia ya kubadili muelekeo wa yeyote kati ya wazazi wanaohusika.

(Kutoka barua ya 9 Septemba 1969 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [87]

Katika kuzingatia athari ya utii wa sheria kwa muumini binafsi, mtu lazima akumbuke kwamba kusudi la maisha ni kuiandaa roho kwa ajili ya maisha yajayo. Hapa mtu lazima ajifunze kudhibiti na kuelekeza misukumo yake ya kihayawani, asiwe mtumwa kwazo. Maisha katika ulimwengu huu ni mfululizo wa majaribu na mafanikio, wa kukosa na wa kupiga hatua mpya za kiroho. Nyakati nyingine suala huweza kuonekana gumu sana, lakini mtu anaweza kushuhudia, tena na tena, kwamba mtu ambaye hutii kwa uthabiti sheria ya Bahá'u'lláh, japokuwa yaweza kuwa ngumu, hukua kiroho, wakati yule ambaye hupindisha sheria kwa ajili ya furaha yake mwenyewe dhahiri anaonekana kufuata ndoto za ajabu sana: hafikii furaha anayoitafuta, anarudisha nyuma maendeleo yake ya kiroho na daima hujiletea mwenyewe matatizo mapya.

Kutoa mfano mmoja wa kawaida sana: sheria ya Kibahá'í huhitaji idhini ya wazazi kwa ajili ya ndoa. Mara nyingi sana siku hizi idhini kama hiyo huzuiliwa na wazazi wasio Wabahá'í kwa sababu za ulokole au chuki za rangi; bado tumeona tena na tena athari ya kina juu ya wazazi hao hao ya uimara wa watoto katika sheria ya Kibahá'í, kwa kiwango ambacho siyo tu hatimaye idhini hutolewa kwa hali nyingi, lakini tabia za wazazi zinaweza kuathiriwa na uhusiano wao pamoja na mtoto kwa kiasi kikubwa kuimarishwa.

Hivyo, kwa kushika sheria ya Kibahá'í katikati ya shida zote hatuziimarishi tu tabia zetu wenyewe bali tunawavutia wale watuzungukao.

(Kutoka barua ya 12 Januari 1973 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [88]

Kama kijana au binti hujiona kwamba amenyimwa idhini ya ndoa pasipo haki, anaweza, bila shaka, kujaribu kumshawishi mzazi kwa njia ya ushawishi wa uvumilivu na kuonyesha katika maisha yake mwenyewe zile kanuni za mwenendo na mwelekeo wa Kibahá'í ambazo hazina budi kuwa sifa bainifu za kila muumini wa kweli.

(Kutoka barua ya 22 Mei 1973 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [89]

Kupata idhini ya wazazi ni wajibu wa marafiki ambao wanatarajia kuoana, na siyo wa Baraza la Kiroho la Mahali, ambalo linahitaji tu kuhakikisha uhalali wa idhini hiyo.

(Kutoka maandiko ya 28 Januari 1983 yaliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Kituo cha Ufundishaji cha Kimataifa) [90] Nyumba ya Haki ya Ulimwengu hupendekeza kwamba ujaribu kushauriana na wazazi ili kupata sababu ya kukataa kwao kutoa idhini, na kwa wakati huu onesha upendo wako kwao na utayari wako kutii matakwa yao. Unapaswa, bila shaka, kuendelea na sala zako mwenyewe kwa ajili ya muongozo katika suala hili.

(Kutoka barua ya 20 Mei 1980 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [91] Wakati wazazi wanaweza wasitoe idhini yao ya ndoa, Nyumba ya Haki haifahamu chochote katika Maandiko kinachowapa wazazi au asasi yoyote ya Kibahá'í haki za kisheria za kuwakatalia wawili hao kuendelea kudumisha uhusiano bila kujali maoni thabiti ya wazazi kwamba hawaendani. Wala hakuna mpaka wa idadi ya mara ngapi kijana au binti anaweza kuomba idhini ya wazazi....

Inapaswa iwekwe wazi kwa wawili hao, walakini, kwamba kama wanatumaini kupata idhini ya wazazi, siyo lazima wapitie mchakato wa makabiliano na kupuuzia maoni thabiti ya wazazi, na kuhusiana na hili Baraza lingeitisha ushauriano nao na kujaribu kuwaongoza kwenye uelewa zaidi wa haja ya umoja wa familia na kutii sheria za Bahá'u'lláh.

(Kutoka barua ya 16 Desemba 1981 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa wachumba wa Kibahá'í) [92]

...kama hukufanikiwa kupata idhini ya mama yako,...basi ndoa iliyotarajiwa haiwezi kufungwa. Katika hali kama hizo, wakati mwingine inasaidia kwa mtu anayeaminiwa na mzazi kama rafiki, na ambaye analielewa tatizo na anaihurumia, kwa makusudi, bila upendeleo na kwa hekima kujadiliana suala hili na mzazi.

(Kutoka barua ya 16 Julai 1984 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [93]

Katika hali ya chuki iliyokithiri miongoni mwa wana-familia, wakati mwingine imeonekana kushauriwa kupata idhini ihitajikayo kupitia mtu wa tatu, hivyo kuepuka ulazima wa mtoto kumwendea mzazi moja kwa moja. Baraza lenu linaweza kuuliza ikiwa mbinu hii ingefaa katika suala lilopo.

(Kutoka barua ya 25 Desemba 1989 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [94]

Katika kuchagua mwenza, walakini, hakuna cha kusema kwamba mtu hawezi kuchagua kwa kushikilia matumaini ambayo kupitia kuonyesha utii na upevu, mtu anaweza kuwaongoza wazazi wake kuangalia nafasi yao ya awali.

(Kutoka barua ya 5 Januari 1992 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [95]

...unapaswa umuendee baba yako katika hali ya kawaida, kwa moyo wa kutaka kupata kibali chake kwa ajili ya ndoa yako itarajiwayo; hapaswi ajisikie kwamba yupo chini ya sharti kwa shirika lisilojulikana kujihusisha katika kitendo rasmi ambacho humfunga yeye kwa shirika hilo.

(Kutoka barua ya 8 Novemba 1995 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [96]

Kutoka mtazamo wa watoto, suala liko wazi kabisa. Hawawezi kufunga ndoa bila idhini ya wazazi wao, na hivyo hawawezi kuishi pamoja kama mume na mke. Kwa kawaida, uhusiano wowote wa kingono ungekuwa kinyume cha sheria ya Kibahá'í, kwani wangekuwa hawajaoana. Hata hivyo, hakuna katazo kuendelea kwao kushirikiana kama marafiki, kwa matumaini kwamba wanaweza, baada ya muda, kuwashawishi wazazi wao kwamba wanastahili kuoana. Ingekuwa hekima zaidi kwao kuachana na wazo hilo kwa pamoja, lakini hilo ni kwa wao kuamua.

(Kutoka barua ya 21 Oktoba 1997 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [97]

Kama baada ya kufanya jitihada zote zifaazo na za heshima unaona huwezi kupata idhini, huna budi ukubaliane na hali hiyo, ukiweka tumaini lako kwa Mungu, ukiamini kwamba utii Kwake ndiyo chanzo endelevu cha baraka.

(Kutoka barua ya 30 Julai 2007 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [98]

Baruapepe yako..., ukiomba muongozo kuhusu ama uendeleze uhusiano wako au la katika hali ambapo jozi zote mbili za wazazi hawajatoa idhini, imepokelewa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu...

Wakati Nyumba ya Haki inatambua kipindi kigumu mnachokabiliana nacho katika kuamua kama muendeleze uhusiano wenu, huu hatimaye ni uamuzi mnaoweza kuufanya baada ya uzingatifu wa sala kwa vipengele vyote vinavyohusika. Kwenye kiini cha jambo ingetokea kuwa tathmini yenu ya ikiwa wazazi wenu wanapinga bila kubadilika uhusiano wenu au ikiwa kuna uwezekano wa hilo baada ya muda, kadiri muishivyo maisha ya Kibahá'í, mawazo yao kuhusu ndoa itarajiwayo yatalainika.

(Kutoka barua ya 7 Mei 2009 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa waumini wawili) [99]

... kama hujapata ruhusa ya baba yako ya kuoa, unaweza kuendelea kumuomba afikirie tena suala hilo. Kuhusiana na hili, unaweza kuona yenye kuelimisha maelekezo yafuatayo yaliyoandikwa kwa niaba ya mpendwa Mlinzi katika barua ya 30 Aprili 1949 kwa muumini wa Kimarekani ambaye aliomba ushauri wake wakati mama wa mwanaume aliyetaka kuolewa naye, ambaye alikuwa wa mbari nyingine, alipokataa kumpa idhini

Kwa kiasi kikubwa anatamani kwamba msimamo ulionao kwa Imani yetu pendwa: - msimamo ambao umejionyesha wenyewe kwa kina na ukweli kwa kutii kwako sheria takatifu na kuachana na ndoa yako kwa sababu mama wa Bw... amemkatalia idhini. Kwa hakika ulifanya jambo sahihi, ingawa kwa suala kama hilo utii huhusisha kujitoa dhabihu hasa. Hii ni sheria ambayo ina thamani kubwa kwa jamii, lakini wakati

mwingine ni jaribu kubwa sana kwa watu binafsi, hususan wa Magharibi, na hususan kwa suala kama hili.

Mlinzi ataomba ili mwanamke huyu aweze, Mungu akipenda, kukubaliwa na kijana wake. Haoni kama nyote wawili mnapaswa kukata tamaa kupambana kupata idhini yake. Bw.... Endelea kumsisitizia, na ukimtajia jinsi mtazamo wake kwa hakika unavyotenga huba yake kwake, kwa kuharibu maisha yake binafsi.

(Kutoka barua ya 30 Aprili 1949 iliyoandikwa kwa niaba ya Mlinzi kwa muumini mmoja)

Imefahamika kwamba wana-familia wengine wamezungumza na baba yako katika jitihada ya kumshawishi aone kile wanachofikiria kuwa bora kwa ndoa inayopendekezwa. Hii ni mbinu nzuri na, kama unahisi ingekuwa busara, hakuna sababu kwa nini mtu binafsi ambaye maamuzi yake baba yako anavaheshimu asiombwe kuongea naye kwa niaba yake kwa kiasi fulani hapo baadaye. Pia mnatiwa moyo wa kuendelea kujaribu kujadili suala hili na baba yako kwa njia ya wazi na ya upendo na kujenga fursa kwake kumjua Bi ... wakati ukibakia mwenye subira, kuwa thabiti katika sala na kudumisha imani yako katika hekima takatifu ya sheria za Bahá'u'lláh. Miongozo ya mara kwa mara ya Wakuu wa Imani ni kwa ajili ya marafiki kuonyesha upendo na hekima, ili kuyeyushilia mbali mawazo ya awali na kuibadilisha mioyo kupitia nguvu ya mfano. Kama utaona baada ya kufanya jitihada zote zifaazo kwamba huwezi kupata idhini, ingekuwa muhimu kutii sheria na, bila shaka kwamba baada ya muda baba yako anaweza kubadili mtazamo wake, weka tumaini lako kwa Mungu.

(Kutoka barua ya 28 Agosti 2011 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [100]

Umeonesha katika barua yako kwamba wazazi wa rafiki yako hawaungi mkono ndoa kwa sababu hakuna yeyote miongoni mwenu anajitegemea kifedha kwa sasa. Ingawa ndoa ya mapema kwa jumla inahamasishwa ndani ya Imani, kwa baadhi ya mazingira kama kungekuwa na sababu za msingi ingekuwa muhimu kusubiri hadi baadaye, ukiwemo uzingatiaji wa kiuchumi kama ule uliouelezea. Wewe na rafiki yako bila shaka mpo huru kuendelea kushauriana na wazazi wake kuhusu msingi wa katalio lao na kuchunguza njia za kuishughulikia wasiwasi wao. Ikiwa idhini yao haikutolewa kwa wakati huu, mnashauriwa kudumisha muelekeo wa upendo kwao na kuwa na hakika kwamba utii wenu wa uthabiti kwa sheria ya Bahá'u'lláh utavutia baraka zake na kuhakikisha furaha venu ya siku zijazo. Kwa hakika, ni njia bora kabisa kuwafurahisha kwa utii wenu, upevu, na uwajibikaji, ambavyo hatimaye vinaweza kupata msaada wao.

(Kutoka barua ya 29 Machi 2017 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa muumini mmoja) [101]

7. Ukiukaji wa Sheria ya Idhini na Uondolewaji wa Upendeleo wa Kiutawala

Tunayo barua yenu ... ikitujulisha kuhusu suala ambamo bi. harusi, akifahamu fika na akimridhia mchumba wake, alighushi barua ya idhini kwa ajili ya ndoa yao ambayo ilikusudiwa kuwa barua kutoka kwa baba yake wa asili. Tunatambua kwamba sherehe ilikuwa halali na imesajiliwa na mamlaka za kiserikali.

Katika mazingira kama hayo ndoa inapaswa ifikiriwe kama halali, lakini Baraza linapaswa lifikirie kuweka adhabu kwa pande zote mbili kwa kukiuka sheria ya Kibahá'í. Hakuna lawama inayolipasa Baraza la Kiroho la Mahali vinginevyo lilifahamu kabla juu ya ughushi huo. Tunaona kwamba haki za kiutawala za wote wawili; mume na mke zinapaswa zizuiwe, na kwamba mojawapo ya masharti kwa ajili ya urejeshwaji, mbali na Baraza lenu kuridhika kwamba pande hizo kwa hakika zimetubu, lazima liwe kwamba idhini ya baba wa asili wa mke imepatikana, idhini kama hiyo baada ya kutolewa kwa uhuru na hiari na siyo kuwekwa sharti na ukweli kwamba pande husika tayari wamekwishaoana.

(Kutoka barua ya 21 Septemba 1972 iliyoandikwa na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [102]

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imepokea barua yenu ... ihusuyo hali mbili ambapo Wabahá'í wameoana bila sherehe za Kibahá'í....

Katika mazingira ambayo huhusisha tu ndoa ya kiserikali, haki za kupiga kura zinaweza kurejeshwa kama Baraza huona kwamba waumini wametubu kwa kweli na wangependa kuzingatia sheria ya Kibahá'í iliyovunjwa awali. Sherehe ya ndoa ya kiserikali yenyewe siyo kinyume na sheria ya Kibahá'í, na kwa hiyo kuvunjika kwa ndoa ya kiserikali hakuhitajiki

kama wazazi walitoa idhini yao. Kama idhini ya awali ya wazazi haikupatikana, sherehe ya ndoa ya Kibahá'í bado inaweza kufanyika ikiwa wazazi hutoa idhini yao kwa ajili ya ndoa hiyo na Baraza limeridhika kwamba idhini imetolewa kwa uhakika na uhuru na haikuwekewa masharti na ukweli kwamba pande mbili tayari zilikwishafunga ndoa ya kiserikali. Katika mazingira kama hayo Baraza lingerejesha haki za kupiga kura haraka kabla sherehe ya Kibahá'í kwa sharti kwamba lazima ifanyike.

(Kutoka barua ya 27 Aprili 1972 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [103]

Kama Baraza kwa sababu yoyote ile halijamnyima mkosaji haki yake ya kiutawala hadi wakati anapotubu na kutaka kurekebisha kosa lake, Baraza lisijisikie kulazimika kutumia adhabu kwa sababu ya kuchelewa kuchukua hatua. Bali litoe nafasi ya kurekebisha kosa ambalo, katika hali hii, huhusisha upataji wa idhini ya wazazi na sherehe za Kibahá'í. Idhini ya wazazi lazima itolewe kwa uhuru, walakini, na isiwekwe juu ya masharti ya ukweli kwamba pande husika tayari zimeoana kwa sherehe za kiserikali.

(Kutoka barua ya 7 Machi 1978 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [104]

Ikiwa mzazi wa Kibahá'í hutoa idhini yake kwa ajili ya ndoa ya mtoto wake wa Kibahá'í, kumwezesha mtoto huyo kufanya sherehe za ndoa zisizo za Kibahá'í, wakati akipuuzia mahitaji ya sheria ya Kibahá'í, kama vile sherehe za ndoa za Kibahá'í, mtoto na mzazi anayetoa idhini wanapaswa kupoteza haki za kupiga kura.

(Kutoka barua ya 27 Septemba 1979 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [105] Uelewa wenu ni sahihi, kwamba Mbahá'í ambaye huoa bila sherehe za ndoa ya Kibahá'í, hitaji ambalo kwalo idhini ya wazazi wote walio hai, kwa ujumla huhitaji kunyimwa haki za kiutawala. Katika kuwapa nasaha na elimu waumini, inapaswa itajwe kwamba adhabu kama hiyo isichukuliwe kiwepesi au kutendewa kwa jinsi ya kawaida; inawakilisha unyimwaji wa ushirika katika jumuiya ya Kibahá'í na ni adhabu kali kabisa ambayo inaweza kuwekwa na Baraza la Kiroho la Kitaifa juu ya muumini.

(Kutoka barua ya 27 Machi 1995 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [106]

Kama ... wanandoa waliwahi kufunga ndoa ya kiserikali lakini, kufanya hivyo, wamekiuka maagizo ya sheria ya Kibahá'í, lazima wapoteze haki zao za kiutawala hadi watakapoweza kurekebisha kosa hilo. Kwa mfano, kama walishindwa kupata idhini ya wazazi, lazima ama waipate, au wavunje ndoa yao. Hadi kosa limerekebishwa wanandoa hawawezi ama kurejeshewa haki zao za kiutawala wala kufunga ndoa ya Kibahá'í.

Katika tukio ambapo muumini alikuwa hajui sheria ya ndoa ya Kibahá'í wakati akiwa katika hali ya kufunga ndoa na kukiuka sheria ya Kibahá'í, anaweza kusamehewa kwa msingi wa kutojua, ndoa hiyo itatambulika mbele ya sheria ya Kibahá'í na wanandoa hawaruhusiwi wala hawahitajiki kufanya sherehe za Kibahá'í. Sababu ya kutoruhusiwa kwa sherehe za Kibahá'í katika mazingira kama hayo ni kwamba inaweza kuwa isiwezekane katika hatua hii kutii mahitaji ya sheria ya Kibahá'í, kama vile kupata idhini ya wazazi, na, kwa msingi wa kutojua kwa pande husika, lisingekuwa suala tu la kuwahitaji kuvunja ndoa yao, wala sherehe za Kibahá'í kuchukuliwa kiwepesi kiasi cha kufanya iwe hiari kwa wana-ndoa.

(Kutoka barua ya 10 Juni 2002 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [107] Bila shaka, mnafahamu kwamba Mbahá'í yeyote ambaye huacha kumwamini Bahá'u'lláh na ana shauku ya dhati kujiunga na dini nyingine kwa hakika yu huru kufanya hivyo. Hali tofauti hujitokeza wakati muumini anapoficha imani yake kwa kusudi tu la kutaka kufunga ndoa chini ya dini nyingine. Kitendo kama hicho cha kukwepa mahitaji ya sheria ya Kibahá'i na kumwezesha kufanya sherehe za dini nyingine hakiruhusiwi na kwa kawaida kingepelekea kuwekewa adhabu za kiutawala. Zaidi, kama wazazi wanahusika kikamilifu katika kuandaa ndoa kama hiyo, wangewajibishwa kwa adhabu kama hiyo hiyo kama ambavyo ingetumika kwa mtoto.

Pia mnaomba muongozo kuhusiana na ikiwa wazazi wangehudhuria harusi ya Kiislamu ya binti yao, ambaye anataka kusilimu kuwa Muislamu kwa kusudi tu la kuolewa chini ya dini hiyo. Katika hali kama hiyo, kanuni za jumla kuhusiana na waumini kuhudhuria harusi ya Wabahá'í ambao wanafunga ndoa kinyume na sheria ya Kibahá'í zingetumika. Yaani, kama inajulikana kabla kwamba muumini anakiuka sheria kama hizo, isingefaa kwa marafiki kuhudhuria sherehe hiyo, kwa kuheshimu sheria ya Kibahá'í. Kanuni hii ingetumika kwa uhudhuriaji kwenye mapokezi ya kusherehekea ndoa hiyo. Hata hivyo, kuhusika na kujali ambako wazazi wanako kwa mtoto wao kwa kawaida kusingeathiriwa hata kama angepoteza haki za kiutawala kama matokeo ya ndoa hiyo. Wazazi wangekuwa huru, na kwa hakika kutiwa moyo, kuonyesha huba kwa binti yao, kuwakaribisha wanandoa hao nyumbani mwao na kwa furaha kuathiriana na wajukuu wowote wanaotokana na muunganiko huo.

(Kutoka barua ya 20 Julai 2009 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [108]

Kama muumini hupatikana kwa makusudi ameficha imani yake au amefanya kiapo kinyume na kanuni za Kibahá'í ili kufanya sherehe ya ndoa ya dini nyingine, adhabu kamili ya haki za kiutawala ingetumika. Zaidi, kama ufanyaji wa sherehe hiyo ulitegemea juu ya vitendo ambavyo kwavyo adhabu zinatolewa, haki za muumini huyo haziwezi kurejeshwa kabla ya kuvunjwa kwa ndoa hiyo. Mara uvunjwaji huu umefanyika—labda punde tu baada ya hapo, ikiwa hii haiwezekani-wachumba hao wangehitaji kuoana tena kufuatana na mahitaji ya sheria ya Kibahá'í; haki za kiutawala za muumini zingerejeshwa moja kwa moja kabla, na kwa masharti ya kufanyika kwa sherehe ya Kibahá'í. Ufanyaji wa sherehe kama hiyo ungepaswa mahitaji kama ndoa nyingine voyote ya Kibahá'í, na kama Mbahá'íaliwahi kuwa na sherehe ya kiserikali au sherehe ya dini nyingine bila sherehe ya Kibahá'í na bila kupata idhini ya wazazi, Baraza, kabla ya kuruhusu kufanyika kwa sherehe ya Kibahá'í, lazima lijiridhishe kwamba idhini ya wazazi imetolewa kwa uhuru.

(Kutoka barua ya 18 Februari 2013 iliyoandikwa kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu kwa Baraza moja la Kiroho la Kitaifa) [109]

WAZAZI WANA UHURU WA KUTOA IDHINI KWA AJILI YA NDOA YA WATOTO WAO BILA KUKUTANA ANA KWA ANA NA WAKWE ZAO WATARAJIWA.

S.L.P. 585, Makongo Juu, Dar es Salaam, Tanzania.

Simu: +255-685 637 422

Barua Pepe: secretariat@bahai.or.tz., literature@bahai.or.tz

